

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostop. petletna (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Italija in Avstrija.

Gorica, 2. marca.

Podatki „Slovenčev“ o razmerju med Italijo in Avstrijo, slone na neizpodbitni resnici. To vemo tudi mi v Gorici in smo hvaležni, da se o njih javno govori, ker smo pri tem mi posebno prizadeti.

Kmalu po nameravanem bombnem atentatu v Trstu se je izjavil višji dostojanstvenik, da že dolgo iščejo iredentovci kakega povoda, da bi mogli dvigniti velik hrup in upiti, da se jim gode pod avstrijsko vlado take krivice, da več ne morejo izhajati v naši državi. To vé vlada, in zato se tako tesnoročno varuje vsega, kar bi razjarilo vročevrveže, in je tako popustljiva proti iredenti. Slovani so itak dobri državljani — teh se ni treba bati.

Zato je vlada potrdila nečuvni sklep istrskega deželnega zbora, po katerem se dá iz deželnega denarja za poitalijančevalno „Lega nazionale“ 10.000 K podpore. Pomislite! Več kot tri petine dežele so slovanske, a morajo plačevati svojim nasprotnikom, da jih poitalijančujejo! Na čelu „Lege“ so iredentariji, in vlada potrjuje sklep, da se iz deželnega denarja daje prispevek za njihove namene!

Mi avstrijske misleči Slovani ne moremo nikakor te politike umeti. Zakaj pa vlada energično ne ukaže tržaškemu in gorškemu magistratu, da brzkobrž ustanovita slovenske šole, za katere se že toliko let borimo, kakor dela to gledé nemških šol celo tam, kjer niso iste niti opravičene?

Še bolj čudno je pa, da se odlikujejo možje, ki niso niti avstrijskega mišljenja. Tako je bil sivečasno odlikovan celo mož, ki je l. 1866. pobiral v nekem mestu podpise za „plebiscit“, t. j. da bi Primorje prišlo pod Italijo? Tako poroča tudi brošurica „Il patriottico Friuli“ (1900) patriotičnega veteranskega društva gorškega, da se je neki laški odlikovanec z viteškim redom Fran Josipa I. hermetično zaklenil v svojem gradu, ko mu je godba hotela izkazati

čast s tem, da mu je zasvirala pred gradom cesarske himne!

Saj je znano, da so v Primorju c. kr. avstrijski uradniki, ki imajo po sobah na stenah podobe kraljeve laške rodbe ali italijanskih „patriotov“. Da je hotela „Iredenta“ res uprizoriti nekak „Putsch“, t. j. poizkus revolucije, najprej v Trstu, potem ob vsej gorški primorski meji, nam pričuje tudi laški krščansko-socialni list „L' Avvenire“ v Pulju, z dne 3. februarja, v katerem pripoveduje dopisnik iz Gorice vzrok, zakaj da dobimo v kratkem nove ali večje posadke v Tolminu, Kanalu, Gorici, Gradiški, Trzinu ter v Trstu in drugod. Namen je ta, da bi držale malo na uzdi iredentistične neslanosti. Dalje pripoveduje isti dopisnik, da je 1903. leta, ko je bila pokrajinska razstava v Vidmu, dal Menotti Garibaldi nekemu tržaškemu „patriotu“ besedo in roko, rekši: „A rivederci nel settembre 1904, a Trieste“, t. j.: „Na svidenje v septembru 1904. v Trstu!“ — Na to se je osnovala — kakor pripoveduje „L' Avvenire“, — ena brigada laških kolesarjev okrog 600 mož, da napravijo hkratu tu pa tam napad ob meji na drž. denarnice itd., kakor se je že nekaj večkrat godilo v lombardo-beneškem kraljestvu. Če se drži italijanska vlada za miroljubno, jej ni veliko zaupati, ker tudi 1848. l. so piemontski ordonančni častniki zagotavljali svoje miroljubje, toda že 8 dni potem je Karol Albert napovedal Avstriji vojsko.

Najpreprostejša državna modrost mora vlado nagibati, da podpira v nevarnih časih tisti življ, ki je v resnici patriotičen, ker ta je gotova zaslomba za državno idejo. Ako pa se vlada nagiba na nezanesljivo stran, tedaj se slabi sama in si žaga veje, na kateri sedi. Zato pa ne moremo umeti, zakaj ne bi država ugodila slovenskim kulturnim težnjam, katere pomenijo le okrepitev državne sile na jugu!

Razne skrbi.

V Ljubljani, 4. marca.

Med tem, ko je „Slovenec“ svojim naročnikom podajal iz najzanesljivejših virov poročila o političnem položaju, o našem razmerju do Italije in dopise iz raznih krajev, kjer imamo nastavljene svoje stalne dopisnike, je pa „Narod“ gonil naprej svojo staro lajno in je zabavljaj čez duhovniške plače. Ne oziramo se nazaj na podla in sramotna sumničenja, samo nekaj bi pripomnili. Ves čas se mi nismo v politiki nikdar bojevali za duhovske plače; zahteva za regulacijo je izšla iz češkega duhovstva, kjer so duhovniki res v silno žalostnem položaju. Da so se obrnili na državo, je umljivo. Saj je država pobrala cerkveno posest, namenjeno za vzdrževanje duhovstva, in je prevzela dolžnost, da nosi stroške. Torej se ne morejo drugim obrniti, kakor do države. V resnici ni bil noben liberalen list v Avstriji tako umazan, kakor „Narod“ in „Soča“, ki sta ob tej priložnosti lagala, kakor bi šlo za stavo. Saj so vsi priznali, da se gre tu za pravično stvar.

Poglejmo: kako naj živi bolan duhovnik, ki dobi penzije 225 gld. na leto? Kako naj s tem plačuje stanovanje, hrano, zdravila itd. Kakor težka mora leži ravno ta skrb za starost in onemoglost na duhovstvu, in če so kje duhovski skopuhi, se nastali ravno vsled te moreče in nujne skrbi.

In kaj se tako groznega zahteva za duhovnike? Če se izpolnijo vse zahteve, bo duhovnik še vedno mnogo na slabšem v denarnem oziru kakor pa uradnik. Če se določi za kaplana kongrua 600 gld. in za župnika 1000 gld. — ali nimajo uradniki še mnogo več? Pravite, da imajo duhovniki mnogo drugih dohodkov! A ti se pri kongruji vstevajo!

Poglejte srednješolskega profesorja, ki ima 1450 gld. najnižje plače in 200 gld. aktivitetne doklade, vsota, ki se mu potem vedno povzbuje, ko se nabirajo petletnice in stopi v višji razred. Uradnik ima kmalu dvakrat toliko, kakor pa znaša kongrua za župnika, da o kaplanih niti ne govorimo. Sklicujete se na duhovnike, ki so zapustili velike vsote. Ti so že izumrli. Sedanji duhovniki, tudi če so v izredno dobrih razmerah, ne bodo več mnogo zapustili, ker so zahteve, ki se do njih stavijo, vedno večje, a dohodki iz zemljišč nimajo več vrednosti. Posest duhovnika marsikje več stane, nego

nese. Z dohodki iz zemljišč se ne bo nobeden pohvalil.

Danes dobi kaplan na dan 70 kr. penzije, župnik 50 gld. na mesec po 40 letnem službovanju. Če zbolí, mora iz te plače sam vzdrževati namestnika. Manj dobi duhovnik, ki je študiral 12 let, kakor pa žandar ali sluga v državni službi.

In kaj dela duhovnik vse zastoj za državo! Katoliška duhovščina vodi državi matrike že čez 100 let. Ona preskrbuje statistiko rojencev, mrličev in porok, ima v evidenci vojaške novince, šolske otroke, najdenice in ubožce, v kolikor so v zvezi z matrikami, izdeluje izkaze za cepljenje koz, za vojaštvo, za umrle pri zapuščinah, za nezakonske otroke pri jerobstvu, za smrt pri penzionistih in invalidih, daje material pri ljudski štetvi, izdaje ubožne liste, potrjuje pobotnice penzionistov, daje izkaze iz matrik za kaznjence, za domovinske stvari itd. — vse za državo zastoj! Država ne da za vse to niti vinarja, da, niti za knjige in za uradne stroške ne prispeva. To je nekaj nečuvnega od države! Če bi država za ta uradni posel imela svetne moči in bi v vsaki župniji nastavila le eno osebo z najmanjšo remuneracijo 400 K (v večjih župnijah bi jih bilo treba več) — bi bila moralna država v teh 100 letih plačati za to celih 6064 milijonov K. To ogromno vsoto je katoliška duhovščina državi prihranila, vključ temu, da plačuje še visoke davke za ta namen.

O lažeh glede cerkvenega premoženja bomo govorili ob drugi priložnosti. Danes le to pribijemo, da so naši liberalni časopisi tako skrajno umazani, da tudi to stvar vlačijo po blatu svojih laži. Cudimo se edino le dr. Tavčarju, ki pusti laži razširjati po „Narodu“, na Dunaju je pa sam glasoval za nujnost predloga, katerega „Narod“ zasramuje.

Želimo le, da bi oni, ki imajo od države po trikrat in še več toliko plače, kakor najbolje plačani duhovniki, za ljudstvo storili vsaj majhen del tega, kar dela najubožnejši kaplan. Če ne bodo liberalci tiho, bomo objavili konkretne primere.

Naj „Narod“, kot najklerikalnejši list, ki ne more en dan živeti brez duhovščine, še dalje goni svojo lajno. Mi imamo drugih stvari, ki jih podajamo slovenskemu narodu.

LISTEK.

Vladivostok.

Kakor vse okolnosti kažejo, bode se enaka krvava drama kakor pri Port Arturu v kratkem ponavljala pri Vladivostoku. Zavej tega bode gotovo vsakega zanimalo izvedeti nekoliko bližjih podatkov o tem mestu. Podajam tu torej kratke črtice o Vladivostoku, ki jo je prinesel poljski „Tygodnik illustrowany“, ki ima v Mandžuriji svojega dopisnika g. G. Plechowskega. G. Plechowski piše o Vladivostoku:

Vladivostok ima izjemno zemljepisno lego. Za nekoliko dni vožnje po železnici prideš tja s Koreje, za eden in pol dne prideš v Vladivostok z ladjo z Japonskega. Vladivostok je enako blizu z ene strani ledeni Kamčatki in strašnemu Sahalinu, z druge strani pa zagonetnemu Pekinu in vzhodnemu Parizu — Šanhaju. Zavej tega je Vladivostok mednarodno mesto „par excellence“; razločuje se pa od mednarodnih mest evropskih po tem, da so si vsi narodi, ki tu prebivajo, ohranili svoj tipični narodopisni in dušeslovni značaj, in kar je najbolj čudno, — živé tu v najboljšem miru

in vzajemni slogi. Mesto šteje blizu 50.000 prebivalcev (izveniš vojaštva). Od teh je polovica Kitajcev; Japoncev je tu kakih 3 tisoč; ravno toliko je Korejcev. Dalje je tu nekoliko tisoč Nemcev, Rusov in Poljakov. Razun tega je tu še nekaj Američanov, Angležev, Francozov, Armencev, Grkov in Židov. Velika večina vzhodnih prebivalcev daja Vladivostoku značaj vzhodnega mesta, z druge strani pa precejšnje število „belih“ vpliva na omiko vzhodnih mestnih prebivalcev.

Vladivostok je živ narodopisni muzej. Glavne ulice imajo hiše sezidane v „kapitalističnem“ slogu, to je, imajo dve- in trinadstropne hiše, kakršne srečavamo v vseh mestih sveta. Glavne ulice so tlakane in zvečer razsvetljene. Nahajajo se tu velike in krasne prodajalne, izmed katerih imajo nekatere na leto nekoliko milijonov rubljev prometa in dajajo svojemu osobju po 100.000 rubljev plače. Ulice so zelo živahne; v mestu sta dve gledišči, kavarne, hoteli urejeni z največjim komfortom, café šantani, lovski klub, touring-club, kraji za lawn tennis itd. — To vse na tujca tako vpliva, da mu niti na misel ne pride, da ni daleč od Kamčatke in Pekina.

Ali krenimo iz glavne ulice samo malo na stran, in takoj smo globoko na Kitajskem. Tu so nizke hišice, na katerih čitamo v jeziku kitajskem in ruskem: Čan-ten sen, Hun-šin-fu, Gvi-sin-čen, Ven-sun-čin, Ti fontaj, Jun-hu-zan itd. Tu je ulica brez tlaka, posebna „dišava“ Kitajca, vpitje rumenih pouličnih trgovcev; tu razcapani Kitajci iščejo v svoji obleki raznih drobnih živalic, tam je neki pisar postavil svoje pisalno mizico na trotoar in piše s tušom pisma neukim Kitajcem za plačilo; tam zopet brivec brije glavo, plete kite in je s svojim orodjem zavzel ves prostor ozkega trotoarja. Evrope pride sem redkokdaj, in če pride, zamaši si nos — tu je Kitajsko, resnično Kitajsko.

Ako preidemo nekoliko takih ulic, pridemo zopet v čisto nov kraj, to je Koreja v celi popolnosti. Tu so borne kočice, vkup zbite iz ukradenih desk, kosov ploče, luknjastega platna, jadvrovine, starih plakatov in drugega temu enakega „gradiiva“ za zidanje. Znotraj v koči ni drugega, razun nekoliko slamnjač. V tem kraju so trume moških, ostudno umazanih, nesimpatičnih, s čmernimi obrazi, večinoma brez brade, v beli mušelinsti obleki, ki sestaja deloma iz

kratkega kaftana, deloma iz dolge halje izredne širokosti; na glavah imajo črne klobuke, mojstrsko narejene iz konjske žime; šolne nosijo spletene iz špace ali pa iz trde skorje. Ženske, ki nosijo istotako belo obleko, so grde in neokretne, prsi imajo po navadi popolnoma razgaljene; majhne otroke imajo na hrbtu, bremena na glavi. Otroci, ki so poludivji in včasih čisto goli, beže pred Evropci.

Japanci imajo v mestu svoj posebni oddelek. Moški, ki so oblečeni povsem po evropsko, odlikujejo se v mestu po svoji mali rasti, ščetinasti bradi, rjavi polti in škilastih očeh. Zato so japonske ženske, kakor povsod, tako tudi v Vladivostoku ohranile svojo nošo in svoje navade. Jako povzdigujejo raznovrstnost pouličnega življenja v Vladivostoku, le-te mičkene stvarce kakor igračice, s črnimi lasmi, z umetniško izmišljenim nakitom glave, v nenavadno slikovitih „kimono“, s čistimi barvami, opasane s prekrasnimi svilenimi „obi“, v snežnobelih negavicah in lesenih čevljičkih z dvema opetnicama. Napudrane in nalepotičene do smešnosti, izprehajajo se v celih trumah, zibajoč se, malo naprej naklonjene s celim telesom navzlic razmeroma težki obuži; zmi-

Tedenski pregled.

Italijanski železničarji so izmislili novo obliko obstrukcije, oziroma štrajka S tem, da neravnostno izvršujejo nižji in višji kar in kakor je predpisano po zastarelem prometnem redu iz leta 1842, — zavirajo reden promet. Vlaki so imeli silne zamude. Najbolj "natančni" so železničarji v Rimu in Milanu. Ta obstrukcija je včeraj ponehala. — Davčne olajšave vsled potresa se bodo deloma podaljšale. — Ločitev cerkve od države na Francoskem se ne bo takoj izvršila, ker se framsoni boje katoličanov pri prihodnjih volitvah. — Pri sestanku dež. odborov na Dunaju se je konstituirala stalna komisija 17. članov. Sklenilo se je med drugim, naj država prepusti deželam primeren del dohodkov iz direktnega in tudi užitninskega davka. — Deželni zbori se ne bodo sešli po Veliki noči. — Poslanec Schneider je govoril na Dunaju o razmerah naše države z zaveznično Italijo. Omenjal je med drugim, da živi v Trstu 30.000 Italijanov, ki so laški podaniki in dobro organizirani. Če pride do vojske, bodo seve pomagali Avstriji! Utrdilo se je, da Italijanom. Treba bi jih bilo predelati. —

Dne 28. febr. se je pripeljalo v Trst 2000 poljskih izseljencev, ki so namenjeni v Ameriko. Prvega sušca je privratar nesel železniški stroj iz Bistrice skozi predor gorovskim sosedom pozdrave. Nova železnica iz Celovca v Trst bo veljala 61.600.000 kron več, nego je bilo proračunljeno. —

Znana Marija Smukavec, ki je naročila svojemu intimnemu prijatelju J. Jurčiču, naj umori njenega soproga, je bila te dni pred poroto. Priznala sta krivdo oba in bila obsojena na vešala. — Zadeva z Jebračinovo kavo se je uredila tako, da je vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda g. Jebračinu odvzelo prodajo družbine kave. —

Na Ruskem se še vedno ni podelilo. O stankah se čuje v enomer. — Železničarji so mobilizirani, vendar to ni pomagalo, da ne bi stavkali. — Stavkajočih v Peterburgu je okoli 8.000 mož. — Na Kavkazu vlada popolna anarhija. Vojaštvo je brez moči. Razrušenih je več javnih poslopij. — Gapon je izdal silno hujskajočo oklico na rusko delavstvo. Pisal je tudi carju ostro pismo in njemu in njegovi rodbini zagrozil z dinamitom. — V bližini Irkutsk je železniški tir tako poškodovan, da že več dni ne vozijo vlaki v Mandžurijo. — Car je izdal oklico v katerem kliče k redu ter se izjavlja za nadaljevanje samoderžave. —

Vojška. Rusom zadnji čas zopet ne gre nič po sreči. Desno japonsko krilo si je priborilo več postojank južnovzhodno od Mukdena. Ruski prednji oddelki so bili pr siljeni; umakniti se iz Cinhečene in Dalna. Cinhečen leži kakih 70 km vzhodno-južno od Mukdena. Tu se je vršil hud spopad, ki je bil za rusko armado nesrečen. Japonci so streljali z gorskimi topovi. Prišlo je do bajonetnega boja. Ruske izgube so precejšnje. Polkovnik Gorski je na glavi ranjen. Od neke stotnije je ostalo le malo nepoškodovanih. Boji so se ta teden nadaljevali z vso silo, dasi je močno snežilo. Japonci so prodirali v smeri proti Matsandjanu in Singolinu. —

Pozornost je vzbudilo osobito poročilo, da je došlo 40.000 Japoncev v Fakumen, ki leži kakih 60 km severno od Mukdena. Prišli so ob mongolski meji. P. trjeno se to ni. — Japonci streljajo iz 11colnih topov. Rusko civilno prebivalstvo se seli v Harbin. — Na celi črti se je razvila splošna bitka, osobito na desnem japonskem krilu, kjer poizkuša Kuroki obiti daleč naokrog rusko armado in jo napasti za hrbtom. — Japonci napadi pri prelazu Kautulin so bili odbiti, istotako pri Kudoci. — Japonci so zaplenili že 43 parnikov, ki so bili namenjeni v Vladivostok. Posadka v trdnjavi šteje 40.000 mož. — Tudi na Japonkem se širijo nemiri. V parlamentu je bil vršič. — Iz japonskih luk je odpotovalo zopet 5.000 mož na bojišče. —

V Teodoziji ob Crnem morju in v Moskvi so bili sprejeti Štešelj in drugi častniki z vso slovesnostjo. Med došlimi je polovico ranjenih. V Petrogradu ni bilo ob dohodu portarturskih bojovnikov posebno sijajnega sprejema vsled žalovanja za knezom Sergijem. —

Godovi prihodnjega tedna: Nedelja 5. sušca Friderik sp., Evzebij; ponedeljek 6. Fridolin sp., Katarina B.; pusti tork 7. Tomaž Akv., c. uč., Perpetua in Felicit; pepelnica sreda 8. Bagez od Boga; četrtek 9. Franciska Riml., Pacijan šk.; petek 10. marca 40 mučencev, Trnj. krona G.; sobota 11. Heraklij muč.

Državni zbor.

Dunaj, 3. marca.

Vojaške bolnišnice.

Danes so poslanci Schuhmeier in tovariši vložili nujni predlog: Izvoli naj se izmed poslancev preiskovalna

rom smehljajoče in vesele, z ljubkim obrazkom — so podobne metuljem in pisanim cvetlicam.

Mnogojezično prebivalstvo Vladivostoka je razdelilo med seboj razna opravila na način, ki natanko odgovarja posebnim lastnostim tega ali onega naroda. Kitajec (moški — zakaj kitajskih ženskih tod ni) je v Vladivostoku kakor vselej in povsod: stavbeni podjetnik, trgovec in poulični sel, zidar in igravec, pestunja (sic!) in pomočnik v prodajalni, strežaj in blagajnik v banki. V cellem mestu ni niti ene hiše, katera bi ne bila sezidana od kitajskih rok. Vsak strežaj in služabnik je Kitajec. Kitajec je lakaj, sobarica, kuhar, in kakor sem že omenil — večkrat tudi pestunja. Pri vsakem težkem delu bodisi pri zidanju železnice, trdnjave ali luke rabijo se Kitajci. Velika in drobna trgovina je v kitajskih rokah. Glede trgovine so Kitajci prekosili vse druge narode. Ideal vsakega Kitajca je, da bi postal maj-maj žen, to je trgovec. Ako kitajski berač priberači na dan 30 kopejk, gotovo shrani 20 kopejk, da bi mogel po nekoliko mesecih beračenja — če ni popolna pokveka — začeti kakšno trgovino. — Ker imajo minimalne potrebe,

komisija 36 članov, da preišče razmere v vojaških bolnišnicah, osobito pa slučaj vojaka Hanglerja v Gradcu. Govornik naglašja: Na vse interpelacije glede vojaštva odgovarja minister za dež. brambo, da pritožbe niso opravljene ali pa jako pretirane. Enak odgovor je bil glede umrlega vojaka Hanglerja. Zato je treba, da se natančno preiščeje razmere v posameznih vojaških bolnišnicah.

Poslanec Noske je v imenu nemške napredne stranke utemeljeval predlog: Zbornica naj izvoli odsek 12 članov. Temu odseku naj se izroče vse pritožbe glede vojaštva, da jih preišče na podlagi vladnih in zasebnih podatkov.

Gen. štabni zdravnik dr. vitez Uriel je obširno pojasnjeval vso zadevo. Govorili so še poslanci Fresl in Voelkl ter predlagatelj Schuhmeier.

Za nujnost je glasovalo 84 poslancev, proti 39. Ker so do dvetretjinske večine manjkali 4 glasovi, predlog ni obveljal.

Proračunski odsek.

Včeraj je bila v proračunskem odseku dolga razprava o ljudskih šolah. Govorili so poslanci raznih strank. Slovenski poslanec dr. Žitnik je obširno opisaval neznosne in nečuvne šolske razmere v Istri, Trstu in na Koroškem. Pritrjevali so mu razni poslanci in v zasebnem razgovoru izražali začudenje, da so sploh mogoče take razmere v Istri in na Koroškem. Obširno je na razne pritožbe posameznih govornikov odgovarjal naučni minister dr. vitez Hartel. Njegov odgovor je napravil najboljši vtis, a tudi pri mnogih utrdil prepričanje, da je ravno šolsko vprašanje glavni predmet političnih bojov v Avstriji. Kdor ima šolo v rokah, ta ima bodočnost. Ta rek velja osobito pri nas. Vsa razprava je bila jako zanimiva in tudi v političnem oziru poučna, zato bodem o tej točki še posebe poročal. Že danes pa ne morem zamolčati vtisa, da pride morda mnogo na račun naših narodnih zahtev, ako hoče vlada zagotoviti si normalne razmere v zbornici. Zato je dolžnost jugoslovanskih poslancev, da stojé na straži in pazljivo zasledujejo bodoče dogodke.

Poslanci — uredniki.

Tiskovni odsek se že več časa posvetuje o novem tiskovnem zakonu. Posebno živahna je bila včeraj razprava o § 9, ki določa, da državni in deželni poslanci ne smejo biti odgovorni uredniki za časa sesije. Pobijala sta predlog osobito poljski poslanec dr. Grek in češki poslanec dr. Ryba. Po daljši razpravi je s 25 proti 7 glasovom obveljal predlog, da državni in deželni poslanci med zasedanjem ne smejo biti odgovorni uredniki.

Rusko-japonska vojska.

Boji na vsi črti.

Peterburg, 3. marca. Iz Sahetuna poročajo: Trdovratni boji so trajali cel dan. Na najskrajnejšem levem krilu so Japonci na dveh krajih napadli ruski oddelki in temu napadu je sledil takoj napad na prelaz Sutulin, kjer so Rusi danes zjutraj zopet vzeli utrdbo, ki so jo prej zapustili. Japonci so nadaljevali bombardement proti obema kriloma in centru. V okrožju Putilovega griča so danes Japonci vrgli na Ruse najmanj 2500 krogelj iz težkih in poljskih topov. Bombe iz 12 colnih možnarjev je bilo spoznati na njihovi eksplozivni sili ter masivnih drobcih.

(revni kitajski delavec izda na dan 3—5 kopejk za hrano), v kratkem že nekaj prištedi in pri kreditu, ki je med njimi izredno razvit, iz berača postane večkrat zelo premožen človek.

Japonci so v Vladivostoku zavzeli čisto drugo stališče. Dočim je Kitajec pred vsem trgovec, je Japonec v prvi vrsti rokodelce vsled svoje posebne zmožnosti, s katero izdeluje drobna mojstrska dela, vsled svojega izvirnega okusa in svoje marljivosti. Japonci v Vladivostoku je fotograf, frizer, ključar, čevljar i. t. d. Japonke so pa perice in pestunje. Perice so zavoljo tega, ker imajo veselje do takega opravka, zakaj one ljubijo snažnost, same se vedno kopljejo in snažijo. Dobre pestunje so po svoji naravi — majčkeno so, vesele in lepega vedenja; kratkocasi se z otrokom in niti za korak ne grejo od njega. Japonke kot pestunje nahajamo v najboljših hišah, samo pri revnih družinah srečamo 12—14letnega Kitajca kot pestunjo.

Korejci opravljajo v Vladivostoku najbolj težka in nevaležna dela; izlagajo in nalagajo ladje, tudi so javni nosilci, ribarji in — pravi večaki v lenarjenju. Včasih se

Sahetun, 3. marca. Na desnem krilu Japonci nadaljujejo energično svoje prodiranje. Na levem bregu Hunha so Rusi zapleteni v hud boj. Štiri japonske divizije, ki so obšle naše desno krilo ob Ljao, so danes došle v Sandepu, 80 km. zahodno od Mukdena, kjer so jih ustavile ruske čete.

Sahetun, 3. marca. Proti večeru so včeraj Japonci pričeli prodirati proti desnemu krilu, kjer se je razvil silen boj, ki še traja.

Sahetun, 3. marca. Nadaljujoč napade na obe krili, so Japonci danes pričeli prodirati proti centru ter so ob štirih zjutraj napadli pozicije vzhodno od Erldahua, a so bili odbiti. Silen ogenj poljskih in težkih topov še traja ter je naperjen posebno proti Putilovemu griču. Pod varstvom artiljerijskega ognja in megle je pričela japonska pehota ob devetih zjutraj napadati Putilov grič, a je bila odbita. Drugi napad se je izvršil proti poldnemu, a je bil tudi brez uspeha. Na japonski strani so izgube velike. Ker se ob streljanje Putilovega griča nadaljuje, je pričakovati novega napada. Armada generala Nogija se tudi udeležuje bojev. Na levem krilu boj traja. Vzhodni oddelki je odbil silno besen napad na Kudjaco. Prodiranje proti oddelku pri Cinhečenu in proti prelazu Gutulin se tudi danes nadaljuje. Na obeh straneh so izgube velike. Odločilnega rezultata ni.

Sahetun, 3. marca. Na desnem krilu so Japonci nadaljevali prodiranje ob Hunhu in Ljaho. Pri tem so zadeli na odpor in se zapletli v hud boj južno od vasi Santajci.

Vznemirljive govorice.

Peterburg, 3. marca. Po mestu krožijo vznemirljive vesti o položaju na bojišču. Govori se, da je Mukden izgubljen in Kuropatkin obkoljen. „Birž. Vjed.“ poročajo, da se vrši v nedeljo vojni svet, na katerem se bodo storili važni sklepi.

London, 3. marca. Dopsniki angleških listov trde, da se je položaj v zadnjih 24 urah popolnoma izpremenil v prilog Japoncem. Lokalni uspehi, o katerih poroča Kuropatkin v svojih brzojavkah, nimajo vpliva na splošni položaj. Maršalu Ojami se je baje posrečilo, obiti obe ruski krili na zahodu in vzhodu. Ena konjeniška divizija je baje že došla v Siamintin, severozahodno od Mukdena. (Včerajšnja brzojavka trdi, da je bilo le 400 mož. Opomba uredništva.

London, 3. marca. „Morningpost“ poroča iz Njučvana: Japonska konjenica stoji že 50 km. zahodno od Harbina (?). Sinmintin so zasedli Japonci.

Berolin, 3. marca. „Lokalanzeiger“ poroča iz Peterburga: Z bojišča došla poročila se glase za Rusijo jako neugodno. V krogih generalnega štaba se glasi, da se Rusi vsled japonske ofenzive umikajo s svojih pozicij. Javno mnenje je jako razburjeno. Povsod vlada največji pesimizem.

Japonska poročila.

Tokio, 3. marca. Japonci se na najskrajnejšem desnem krilu živahno gibljejo. Njihovo desno krilo sili proti severu ter potiska Ruse iz njihovih pozicij. Poročila iz glavnega stana maršala Ojame pravijo, da oni oddelki, ki je vzel Cinhečen, zasleduje sovražnika proti severu. V Cinhečenu so dobili Japonci veliko množino živeža. Japonska četa ki prodira od Penzikua, potiska sovražnika polagoma iz postojanke, 13 km. severovzhodno od Penzikua, nadalje iz postojanke, ki leži 7 km. severozahodno od te, ter iz postojanke, ki je od druge 4 milje proti zahodu oddaljena. Ko so ja-

v celih trumah po več dni vladaje po vladivostoških ulicah z lenimi koraki, z rokami na prsih zloženimi, z izrazom ostudne lenobe v obrazu. Samo lakota sili Korejca k delu; zavoljo tega so ubogi in od vseh zaničevani.

Velika naselbina Nemcev je dobro organizirana „mit Kneipen und Vereinen“ in se peča s trgovino. V rokah Nemcev so zasebne banke, morska plovba, transporti in velika mestna skladišča.

Poljaki opravljajo tu razna dela. Poljaki so odvetniki, nižji uradniki, zdravniki, trgovci, častniki, služabniki, igravci v ruskih dramatičnih društvih in café - šantanih, mornarji in tudi — berači. Nimajo nobene organizacije, drug za drugega ne ve, le majhna cerkvena, ki ni baš v najboljšem stanu, jih še nekako združuje.

Poleg vojakov so Rusi uradniki in državnih uradih, hišni posestniki in izvoščeki; nekoliko večjih in manjših trgovskih tvrdk je tudi v ruskih rokah. Druge narodnosti, kakor Angleži, Francozi, Armenci, Židje i. t. d. pečajo se večinoma le s trgovino

Fr. Štingl.

ponci potisnili sovražnika proti severu, so vzeli ob Šahu Sumupaobi. 3 milje severno od Vajtošana, in Klahinbutun. Rusi imajo na obeh straneh železnice mnogo poljskih in težkih topov, ki doslej niso delovali, sedaj pa obstreljujejo japonske pozicije.

Kuropatkinovo poročilo.

Peterburg, 3. marca. Kuropatkin javlja 1. t. m.: Sinoči ob devetih zvečer je naš oddelki moral zapustiti pozicijo pri Kudjaci. V boju je bil ranjen polkovnik Kukurov, ki je pa ostal na svojem mestu. Pozicijo v soteski Gutulin so Japonci ob treh zjutraj zopet napadli. Potem, ko so jih naši večkrat odbili, so morali naši vendarle zapustiti svoji dve utrdbi vsled izgub, ki jim jih je zadala artiljerija. Ob 6. uri zjutraj so napadali Japonci selo Nančipu pri Sahu, a so bili odbiti. Bombardement na Putilov grič. Novgorod in na Sandepu je trajal cel dan iz poljskih in trdnjavskih topov. Naše izgube so male. Ranjeni so podpolkovnik Kastrov in stotnik Gervajs.

Kuropatkin poroča še 1. t. m.: Japonci so napadli naše postojanke pri Ubenpuoi. Naš oddelki je obdržal pozicijo. O dogodkih pri Kudjaci ni došlo nič poročil. Baje za prelaz Tunzinh je trajal do večera. Danes smo zopet pričeli z ofenzivo. V Gutulinu smo zopet zasedli eno utrdbo. Japonska baterija nas je obstreljevala s šrapneli. Naša baterija pa jo je prisilila k molku. V smeri proti Kandolizanu je sovražnik bombardiral naše postojanke, kanonada traja na celi fronti druge in tretje armade. Proti večeru so pričeli Japonci obstreljevati dolini Hunho in Ljaho.

Kuropatkinovo poročilo z dne 2. t. m. se glasi: Naš oddelki je obdržal po boju svoje pozicije pri Ubenpuoi. Sef generalnega štaba prednjih čet, Mojejkko, je padel. Na desnem krilu so Japonci napadli oddelki pri Kudjaci. Sovražnik je bil odbit z groznimi izgubami. Ena kompanija je uničena. Pri vasi Toma Gušan je prišla višina, ki obvladuje vso železnico, slednjič v našo oblast, ko je nekolikokrat menjala gospodarja. Nasproti naši poziciji pri Kandolizanu je naš oddelki z bajenetom pregnal Japonce. Na desnem krilu so bili Japonci odbiti. Ob sedmih zjutraj je začel sovražnik prodirati proti Putilovemu griču. Prvi napad je bil odbit. Naše včerajšnje izgube so bile malenkostne. Streljanje ob Sahu se nadaljuje. Storili smo proti obkoljenju protiodredbe.

Dementirana vest.

Peterburg, 3. marca. Upravitelj kitajske zahodne železnice poroča, da je vest Reuterjevega urada iz Njučvana, da so Japonci razdrli železniški most med Tjenlinom in Kajanom, popolnoma neutemeljena. Most je popolnoma v redu in promet neoviran.

Zamolčane izgube japonskega brodovja.

London, 2. marca. „Daily Telegr.“ poroča iz Tokia: Sele sedaj se priznavata dve izgubi japonskega brodovja pred Port Arturjem. Topničarka „Atago“ je zadela na podmorsko mino ter je bila uničena; „Ošima“ je trčila ob drugo japonsko ladjo in se potopila.

Japonski vojni stroški.

Tokio, 3. marca. List „Kokunin“ poroča, da je parlament v svojih zadnjih dveh zasedanjih dovolil 1560 milijonov izdatkov.

Pri Putilovem griču, Sandepu in Šahu.

Mukden, 28. febr. Sovražnik nastopa na celi črti, a je povsod odbit. Posebno hudo so Japonci obstreljevali Putilovski in Novgorodski grič. Ob 10. uri ponoči so Rusi vzeli utrjeni most čez Sahe. Proti Jaovtunu zapadno od Banjapudze so Japonci silovito prodirali. Napadi pehote in konjenice, do desetkrat ponovljeni z veliko silo, so bili vsi odbiti z ogromnimi izgubami za Japonce. Na desnem krilu so Rusi vzeli vas Baotaacyz nekoliko od Sandepa. Rusi so metali ročne granate v Sandepu, s čimer so povzročili veliko strahu in groze med prebivalstvom.

Ponoči na 28. febr. se je bil boj pri železničnem mostu čez Sahe. Ob dveh ponoči so Rusi odpodili Japonce od mostu in ga zasedli. Tam je zaraščel gaj, katerega so dvakrat vzeli Rusi in so ga vsakokrat Japonci vzeli zopet Rusom. Slednjič so Rusi s silnim naskokom in najhujšim streljanjem prepodili Japonce iz gaja. Bil je boj moža proti možu.

Nastal je silen veter in snežen metež; na vrhovih je padlo mnogo snega. Na postojankah se je moštvo dobro poskrilo in zavarevalo proti mrazu v blindažah.

Dalje v I. prilogi.

Rusko brodovje.

V Kronštatu se baje pripravlja četrto rusko brodovje. Za ojačenje ruskega brodovja se je doslej nabralo 13.274.539 rubljev. Brodovje Roždestvenskega — 44 vojnih ladij — je združeno v Nossi beji, kjer je strašna vročina, 35 stopinj R. Ako priplove tja še tretje brodovje, bo rusko brodovje štel nad 60 vojnih ladij.

General Miščenko.

Peterburg, 3. marca. General Miščenko, ki je doslej poveljeval zabajkalsko kazaško brigado, je imenovan za poveljnika kombinirane uralsko-bajkalske kazaške divizije.

Položaj na Ogrskem.

Listi Košutove stranke so jako nezadovoljni, da bo vladar zasljal o položaju toliko politikov. Zlasti so nezadovoljni, ker so poklicani v zaslišanje tudi liberalni politiki.

Na Ruskem še ni miru.

Rostov, 2. marca. Prebivalstvo je vedno bolj razburjeno. Danes so pričeli stavkati delavci v ladjedelnicah, ki so se spopadli z vojniki. Nekaj oseb je bilo ranjenih.

Kijev, 2. marca. Lekarniški uslužbeni še stavkajo. Izmed 22 lekarnarjev so le trije ugodili uslužbencem. Tudi med črkostavi se vedno bolj razširja stavka.

Bjelostok, 2. marca. Včeraj je tu izbruhnila splošna stavka približno 10.000 delavcev.

Dunaj, 3. marca. Profesor Reuzsner je priobčil oklic, v katerem pozivlja, naj se stori kar je le mogoče, da bo oproščen sivolasi literat Petanin v Moskvi.

Varšava, 3. marca. Danes so tu zaprli mnogo oseb, med njimi tudi več uradnikov. Krakovski „Czas“ poroča, da bo jutri v Varšavi proglašeno obsedno stanje. Že danes je vojaštvo bilo razstavljeno po ulicah. Vsako zbiranje so preprečili in zaprli mnogo oseb. Jutri odpotuje v Peterburg deputacija, ki bo vročila naučnemu ministru spomenice s prošnjo, naj se uvede v srednjih šolah poljščina.

Peterburg, 3. marca. Prekucijska stranka poizkuša povzročiti splošno stavko. Med delavce delijo oklice, ki imajo obliko besedilo: „Bog varuj carja“ izpremenjeno v „Bog pokoplji carja“. Tudi med delavci pri brzojavnih in telefoničnih napravah agitira prekucijska stranka.

Peterburg, 3. marca. Danes napovedanega shoda volilcev delavskih skupin ni bilo. Senator Šidlovski je dal nabiti v dvorani, kjer naj bi bil shod, oklic, ki naznanja, da nanj stavljen zahteve prekoračijo njegov delokrog. Delavskim delegatom se jamči za osebno nedotakljivost. Šidlovski namerava v komisiji tudi povzročiti posvetovanje o zahtevah male industrije.

Varšava, 3. marca. Iz vse države prihajajo poročila o dijaških nemirih. Služatelji osrednje tehnične šole v Peterburgu so sklenili, da do 1. septembra ne bodo obiskovali predavanj, ker je akademično življenje na Ruskem nemogoče. Tudi asistenti in laboranti na medicinski fakulteti so izjavili isto. Proforski kolegij na tehniki je sklenil, da odpade poletni semester. Na shodu vseučiliščnikov v Jurjevu je sklenilo 1000 slušateljev stavkati. Zatvorili so v Jurjevu tudi živinozdravniško šolo.

Peterburg, 3. marca. Car je zapovedal ministrskemu svetu, naj se posvetuje o adresah, ki se pečajo z nasveti o izpopolnitvi državne uprave in o izboljšanju ljudskega stanja, da bo car neposredno izvedel želje ljudstva.

Pariz, 3. marca. V ječi peterburški je sedaj izpuščen Gorki dokončal delo: „Solnčni otroci“. V njem popisuje razloček med izobraženci in med neizobraženo in revno množico. Brez osvoboditve širših slojev so nemogoče izpremembe. Gorki je nekemu časnikarju priznal, da je rekel ob klanju v Peterburgu: „Sedaj je konec sijaju samodržstva.“ Tajne družbe ni ustanovil. Razprava proti njemu bo še ta mesec. Ako bo oproščen, bo odpotoval na Krim, da okrepi svoja bolna pljuča. Sedaj stanuje pri Rigi.

Peterburg, 3. marca. Poveljnik baltijskega brodovja je, kakor poroča „Novoje Vremja“, razglasil, da bo nastopil proti vsakomur, ki bo poizkusil hujskati mornarje. Preskrbljeno je za varnost delavcev v velikih delavnicah z močno vojaško stražo.

Peterburg, 3. marca. Voditelji ustavnega gibanja v Peterburgu in Moskvi so dobili grozilna pisma tajne patriotske lige, v katerih se jim naznanja, da bodo kaznovani. Liga je v Odesi, Kišenevu in na Kavkazu razdelila oklice, v katerih pozivlja, naj pomore vse tujce. Ligo patriotov je baje ustanovil rajni veliki knez Sergij.

Peterburg, 3. marca. Jutri bo car izdal reskript na ministra za notranje zadeve, o soudeležbi prebivalstva pri zakonodaji.

Pariz, 3. marca. List „Matin“ poroča iz Ženove, da je svečenik Gapon dopel tjakaj. Več ruskih revolucionarjev je bilo z njim v zvezi. Gapon se skriva, ker se revolucionarji boje, da ga ne bi švicarska vlada izgnala.

Bolgarski knez v Londonu.

Velikansko pozornost vzbuja vest, da pride bolgarski knez te dni v London in da bo ondi sprejet s častmi neodvisnega vladarja. Bolgarski knez Ferdinand bo oficijelno obiskal angleškega kralja. Ta obisk ima gotovo zvezo z gibanjem na Balkanu. Nekateri hočejo vedeti, da bolgarski knez Nemeč za hrbitom Srbije ruje proti Srbom.

Francoska zbornica.

Komisija, ki se posvetuje o zakonskem načrtu glede ločitve cerkve od države, je proti naziranjju naučnega ministra sprejela nekaj izprememb.

Vsled tega nespornost se je vršil ministrski svet, pri katerem se je izjavila želja, naj bi se komisija in vlada sporazumeli, preden bo predložen načrt zbornici.

Gibanje med italijanskimi železničarji.

Poroča se, da bo odstopilo ministrstvo Giolitti zaradi nastopa ministra javnih del v zadevi železničarjev. Sledilo bi Giolittiju konservativno ministrstvo Obstrucija železničarjev je na rimskem kolektorju že končana, ker so se je železničarji že navečali. Promet je reden.

Hrvatje in Košutovci.

Iz Zagreba, 26. febr.

Predno se je izvršila v hrvaškem saboru volitev delegacije v zajedniški sabor, se je čula z vladne stolice krilata beseda, da se bodo Hrvati v Budimpešti držali vedno one vlade, ki ima za seboj večino. Tako so delali dozaj Hrvatji, odkar hodijo na zajedniški sabor. Oni so se stopili vselej z vladno večino ter niso imeli niti posebnega kluba. Zdaj se je pa položaj bistveno izpremenil. V ogrski sabor je prišla taka večina, ki ni mažaronskim Hrvatom všeč, zato so se odločili, da osnujejo svoj posebni klub, da bodo mogli samostalneje (!) nastopati, nego je to bilo dozaj. Ta korak hrvaških poslancev so odobrili vsi Hrvati brez razlike, ker je bil že skrajni čas, da hrvaški poslanci prestanejo biti le privesek mažarskih saborskih klubov.

Z osnovanjem posebnega kluba Hrvati seveda niso še nič odločili. Zdaj šele nastopi za nje delo. Ločiti se od liberalne stranke, s katero so toliko let v slogi živeli, ni kazalo. Že sam predsednik kluba, dr. Tomašić, je osebno vezan po svojem prijatelju, bivšem banu Khuen-Hedervaryju, da ostane v zvezi z liberalno stranko, kar se je pokazalo pri volitvi saborskega predsednika, ko so Hrvati glasovali z liberalno stranko ter ostali v manjšini. Tega poraza in zamere pri opoziciji jim ni bilo treba, da so se držali strogog nagodbe iz l. 1868, po kateri hrvaški poslanci niso vezani glasovati pri volitvi saborskih funkcionarjev. Prevarila jih je nada, da bi mogla vendar le še liberalna stranka zmagati.

Radi tega nesmotnega koraka so Košutovci zdaj proti Hrvatom odločno nastopili. Izjavili so namreč predsedniku dr. Tomašiću, da naj Hrvatje pristopijo h koalirani opoziciji, ker se sicer pri sestavi ministrstva ne bode večina ozirala na njihov klub, marveč se bode vzel hrvaški minister izven saborskega kluba. Hrvatje pa dobro vedo, da bi to bilo neparlamentarno ravnanje, ker hrvaški minister mora biti izvoljen iz števila hrvaških delegatov. Hrvatje so do zdaj ostali na svojem stališču, katerega bi se morali seveda čvrsto držati. Kaj pa, če se bo našla v klubu četica, ki bi se dala omamiti z obljubami opozicije, samo da postane kdo izmed njih minister? Kot bodoči hrvaški minister se imenuje dr. Tomašić, pa tudi Kovačević. Le-ta bi mogel prodrati, ker se precej s svojimi nazori vjemata s Košutovci.

Književnost in umetnost.

„Dom in Svet“, 3. številka prinaša sledečo vsebino: Lea Fatur: V burji in strasti. Povest. Marijan: Maloruska. Fr. S. Finžgar: Se enkrat... Črtica. Marijan: In zopet... Silvin Sardenko: Skrivnost sen. 1.—12. Fr. Stingl: František Sušil. Češkemu buditelju, duhovniku, pesniku in učenjaku k stoletnici. (Konec.) Anton Medved: Vem, čutim... Ivan Ivanovič: Carovnica. Pripovedka (Konec) Zvonimir: Vran. Ante Gaber: S prve jugoslovanske umetniške razstave v Belgradu. (Dalje.) A. Breznik: O stavi dopovednega glagola. Dr. E. Lampe: Londonski izprehodi. (Dalje.) J. K.: Rodbinski primki na Slovenskem. Napravljeni iz krajevnih imen. (Dalje.) Zvonimir: Večerni vzdihi. Zvonimir: Sam... Književnost. To in ono. Sah in skrivnica na ovitku. Slike. Priloga: Za kratek čas. Anton Koželj. Satira.

I. Vavpotič. — Pogled v bodočnost. I. Vavpotič. — Pustne seme v Peterburgu. Makovskij. — Rajhenburg. M. Jama. — Papež Leon X. Rafael Santi. — Črnogorke žalujejo za mrličem. — Vojaška straža pred Zimsko palačo med nemiri. — E. Loubet, predsednik francoske republike. — František Sušil. — Martin Krpan z Vrha pri Sv. Trojici. — Japonci vzamejo portartursko utrdbo. — Na trgu v Vladivostoku. — Kardinal Merry del Val. — Carski kioski pri blagosloavljanju vode pred Zimsko palačo. — Knez Svjatopolk Morskij, bivši ruski notranji minister. — S. J. Witte, ruski finančni minister. — Veliki knez Sergij, umorjen dne 8. febr. t. l. v Moskvi. — Franc Košut, voditelj mažarske opozije. — Grof Julij Andrassy. — Grof Khuen-Hedervary, prej hrvaški ban, sedaj ogrski minister a latere.

„Dom in Svet“ izhaja prvega dne vsakega meseca. Urednika: dr. Mihael Opeka za leposlovje, dr. Evgen Lampe za znanstveno ilustracijo. — Založnik in lastnik: „Marijanišče“. — Tiska „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani.

Naročnina: 9 K, za dijake 6 K 80 h, za Ameriko 25 dolarja, za Italijo 11 lir, za Nemčijo 10 mark. Sprejema lastništvo in upravnništvo v „Marijanišču“.

Slovensko gledališče. Že šestokrat je bil predstavljen „Martin Krpan“, a vselej je bilo gledališče razprodano. Predstava zadnje nedelje popoldne je bila razmeroma dobra, torej vendar nekoliko pomaga metlja! — Zvečer se je morala radi obolenosti g. Orželskega zopet opustiti opera „Mignon“ in uprizoriti „Karmen“. Presenčila nas je vest, da nastopi mnogocenjeni gost g. Ern. vitez Camarotta. Prava sreča v nesreči, česar nismo pričakovali, zato vsa čast mu, da se je na brzojavno prošnjo radovoljno odzval in nas rešil iz zagate. In kako je pel ter igral! Bil je mnogo bolj razpoložen, kot zadnjič, zato pa dosegel briljanten uspeh ter nam zapustil neizbrisen spomin. To je eleganca — ta njegov nastop in krasno petje njegovo. Poslušali bi ga in gledali dalje in dalje. Cela predstava pa je bila lepo zaokrožena, vse moči pri dobrem glasu in dobri volji; omenjamo posebno gđ. Stolzove in gosp. Oufednika. Bili smo povsem zadovoljni; gledališče je bilo polno.

Repriza igrokaza „Toska“ je bila skoro boljša od prve predstave. Gđ. Spurna je bila veledobra. Odkriti je razumela vse tajnosti svoje duše in svoje srca. Posebno moramo hvaliti njeno doslednost v vseh igalskih variacijah. Gđ. Spurna je dokazala svojo igalsko spretnost. Prehod iz enega duševnega položaja v drugega je pri njej dovršen. Posebno lep je njen pantomimični nastop v zadnjem dejanju ko zabode prefekta. Gospod Nučič je tudi jako dobro igral in žel mnogo zasluženega priznanja ter dobil velik venec, kar je popolnoma opravičeno. Pohvaliti nam je posebno gospoda Tišnovo, a tudi ostale igralke in igralce z celim ensemblom vred. Scenarija, dobra režija in sigurni nastopi so to pot popolnoma harmonizirali z vsebino igre in to je res hvalevredno. Občinstvo pa pri takih lepih predstavah ostaja rajši za pečjo ali pa — pri čivku! Kadar je pa na odru eirkus, pa vse drvi v gledališče.

Burko „Charleyeva tetka“ so včeraj dobro igrali in so bili posamezni nastopi in prizori dokaj živahni. Gospod Boleska je bil prav dober, preobleden kot Charleyeva tetka, in nikakor ni prekoračil dopustne meje. Jako dober tip sluga je bil gosp. Verovšek. Tudi gg. Dobrovolny, Nučič in Danilo so ugajali. Vse priznanje gospej Danilovi; prav mične so bile in dobro nastopale gđ. Noskova, Vugrinčičeva in Spurna. Gledališče je bilo bolj srednje obiskano.

Sarlatanske kritike. „Agramer Tagblatt“ prinaša o Askerčevem „Trubarju“ listek, poln orientskih fraz, ki bi delale čast vsakemu zagrebškemu židovu, in nastlan z vsakovrstnimi neresnicami. Tu trdi n. pr. ta čudni „kritik“, da ima na Kranjskem vsak večji kraj osemrazredno meščansko šolo (!), stavi družbo sv. Mohorja na stran protestantov, proglašja Gregorčiča za pristaša liberalne stranke, pridiga, da je bil Aškerc iz cerkve izobčen, dasi je bil „vesten dušni pastir“. O Aškercu pravi, da ima „široka pleča kakor Jupiter, in doslednost kakor Hus“, ter da je „naivnega in nežnega srca“. O katoliški duhovščini pred Trubarjem fantazira g. Fr. Selak, da je pridigovala v nerazumnem „Kauderwälschu“ in trdi, da po Trubarju slovenski narod 200 let ni imel duhovnega vodstva — do francoske revolucije! Clovek, ki je zmožen tako predrzne pokvare zgodovinske resnice, začne „kritikovati“ Askerčevega „Trubarja“ seveda temu primerno. Najhujše nečlanosti slavi in kuje v nebo kot čisto poetično zlato. Vrhunec neumnosti je dosegel „kritik“ v tem, da trdi, da je katoliška cerkev

zato proglasila Trubarja za protestanta, ker je v slovenskem jeziku pridigoval! Ali niso katoliški duhovniki tudi slovensko pridigali? Zagrebški kritik je slabo uslugo storil „Trubarju“. Kajti zopet je razodel, da ni „naprednim“ častivcem Trubarjevem prav nič za resnico, ampak samo za razširjanje predsodkov in zgodovinskih laži. Estetičnega okusa nimajo prav nič, vede silo malo, pač pa gorostasno prevzetnost in orientalsko žlobudravost. Naj nam prizanesó s svojimi komedijami!

Iz slovanskega sveta.

sl Drobne vesti. Lani je bila na Srbskem velika suša; več mesecev ni deževalo. Posledica tega je bila slaba letina, sedaj pa velika revščina in celo — lakota. Kakor „Srpska Zastava“ (št. 24.) poroča, dobiva uredništvo lista vsak dan iz raznih krajev dopise, katerih vsebina je: „nemamo hleba“. Take revščine na Srbskem boja še ni bilo, kar je Srbija osvobojena. V samostan Rakovice je prišla neka mati s četririmi malimi otroci in plakajoč je prosila predstojnika samostana, da bi ji dali nekaj moke ali pa kruha, ker boja že štiri dni z otroci ni jedla. — Kakor na Srbskem se vsako leto množé časniki, tako tudi med Srbi v Ameriki. Sedaj so ameriški Srbi dobili nov list pod naslovom: „Srbin Crnogorac“. — Kakor maloruski „Ruslan“ poroča, odpotovala je iz Amerike v Evropo gospodična Emily Greene Balch, asistentinja profesorja narodnega gospodarstva in sociologije v Wellesley College, da bi proučevala zgodovino, življenje, vzroke in posledice izseljevanja Slovanov v severno Ameriko. Gospodična Balch je znana človekoljubna ženska; študirala je v Parizu in Berlinu, govori angleško, francosko in nemško. —

Loške novice.

Trn v peti je našim liberalcem katoliško izobraževalno društvo, posebno črevljarju Železnikarju na spodnjem trgu leži kakor kamen v želodcu. V njegovi hiši stanuje družina, katere sin je igral v Kat. izobr. društvu. Ker ga z lepa ni mogel odvrniti od društva, zažugal mu je, da odpove družini stanovanje, ako gre še v društvo. To je pomagalo, mladenič v skrbi za starše in družino, se je nehoté udal. To si zapomnimo. Ta liberalni črevljar se ni branil klerikalnega denarja, da, še samostanom je delal. Koliko časa bo še to trpelo?

Kopriva začne pri korenini peči. Že nekaj časa se je opazovalo, da pri puščah pri raznih znamenjih in križih ni vse v redu. — Slednjič so prišli tatu na sled. Bil je učenec drugega razreda, sicer zadnji čas tu bivajoč, a pristojen na Glince pri Ljubljani. Po prestani kazni so ga zapodili v njegov domači kraj. — Kaj bo še iz njega!

Gorenjčev loški dopisnik se je spravil nad loške duhovne. To veselje mu radi privoščimo, naj mu le dobro tekne, samo naj pazi, da mu kdo v želodcu ne obleže. Tudi to se nam ne zdi čudno, da se toliko za duhovne in njihove razmere zanima, ker ima sam v sorodstvu duhovnika in klerika. A samo to mu svetujemo, naj govori resnico in naj nikar tako debelo ne laže in sumniči. Ker že hoče biti pikanten, mu svetujemo, naj enkrat popiše svoj znani salto mortale čez kapucinski prag, ki se je tako hitro izvršil, da še klobuka ni imel časa vzeti.

Veliko smeha in zabave poda predstava jutri večer, 5. marca v Kat. izobraževalnem društvu, kjer se bo igrala izvirna burka „Brat iz Amerike“, nalašč za naš oder prirejena in šaloigra: „Strah z dolgo roko“. Vse vloge so v dobrih rokah. Na sporedu je tudi petje in prosta zabava. Začetek ob pol 7. zvečer. — Vstopnina po 80, 60, 40 vinarjev, za ude polovico.

Loške napredne jare „frajle“ so ta predpust v svojem elementu. Ali je mar bila katera tako srečna, da je po dolgem, dolgem čakanju vendar le dobila ženina? Tega ne, ker gre predpust leto za letom v tem oziru mimo njih, kakor, da bi jih sploh ne bilo več na svetu, pravijo, da jim je ženina že Herod umoril. A sicer pa si ne morejo kaj več želeli, saj je ples na ples, bal na bal. Pravi dirindaj je bil pa v nedeljo večer. Ples je bil doma, ples na Fari v tempelju Fortunovega Petra. Ker je tam plesalk tako primanjkovalo, da bi z domačimi močmi sploh ne bil bal mogoč naenkrat počti glas, da bo župan Jožek s Fare vse plesalke in plesalce iz mesta zastonj prevažal z vozmi iz mesta tje in nazaj. In res! Vse, kar liberalnega leze in gre, vse je bilo na nogah in na vozeh, ravno in kruljevo ter krmežljivo, posebno jare „frajle“ so tiščale na voz, da bi katera vsaj ne zastala za vozom.

Novice iz kočevskega okraja.

Od kočevske belokranjske meje se nam piše: Tukaj smo imeli še precej lepo zimo, prav malo snega, le za kmeta je bilo slabo, ker so bila pota vsa ledena in ni bilo mogoče z vožnjo kaj zaslužiti. Dne 20. febr. je pa jelo snežiti in ga je toliko padlo, da ga je po nekaterih vaseh do 2 metra visoko, tako, da smo popolnoma zaprti in z vozom nikamor ni mogoče prodrati. Crnomeljski cestni odbor je vsaj toliko skrbel, da so domačini okrajno cesto skozi faro nekoliko razkidal; pa kaj je pomagalo, ker novomeški cestni odbor se za cesto od Verčič do Klečca ni nič brigal; šele zdaj deveti dan potem je dal sneg kidati. Kočevski cestni odbor je pa popolnoma pozabil na svojo dolžnost, namreč da mora skrbeti, da je okrajna cesta prosta; čaka najbrž juga in ga ne skrbi, če je cesta čez hrib v Koprivnik tudi cele zimo zaprta. Kaj če bi nastal kak ogenj? Saj še na pomoč ne moremo priti! — Tudi influence imamo pri nas več kot dovolj.

Zlato poroko sta obhajala 27. febr. t. l. v Ribnici Nikolaj Lovšin in žena Katarina iz Lipovca. Obenem je bila tudi poroka njune vnukinje Lepa slovesnost je bila. Cvrsta starčka naj še več let opazujeta, kako se svet okrog izpreminja!

Influenca in pljučnica letos dobro gospodarita po Ribniški dolini. Pa saj je vreme, kakor nalašč zato; pota pa tudi taka, da se človek mora vničiti, če nekaj časa brede po njih. Včasih se sneg orali vsaj na okrajnih cestah. Letos pa je po cestah tako, da se Bog usmili, če se srečata dva voza. Cemu se neki plačuje cestna doklada? Merodajni krogi naj bi to nekoliko razmislili.

Po ribniškem trgu je pa sedaj res tako, da mora biti korenjak, če hoče priti skozi. Cele gore snega in reke — veletoki — to se nekaj pravi sredi modernega trga. Sedaj vidimo, kako potrebna je kanalizacija, pa je ni in je menda ne bo. Trški odsek pa spi in je ponosen, da sploh — še biva.

Na novem ribniškem mostu pa ljudje padajo, da je veselje. Saj smo rekli, da na takem kamelinem hrbtu — — — no pa bodimo tihi! Most stoji in stane 2000, pa je dovolj slave za skromne — ribniške gospodarje. Pa mirna Bosna!

Prebivalci vasi Breg pri Ribnici so se zadnji čas odkupili od graščaka Rudeža. To so bili ostanki stare grajske sužnosti. Čudno, da se je to doslej ohranilo. Vsa vas je bila last Rudeževca, in prebivalci so morali plačevati vsakoletno najemnino. Sedaj pa so se odkupili menda za okroglo 30.000 K in so postali — samesvoji. Gosp. Rudež si je baje pridržal samo starodavni, več metrov debeli hrast, katerega slika se nahaja že v Valvazorju. Ta hrast je redka, impozantna zanimivost, ki se naj le dobro neguje, kot star, častitljiv spomin. Kaj je že vse šlo mimo njega!

Petdeset tožb zoper bivši ribniški konsum se je menda obravnavalo pred nekaj dnevi kar naenkrat pred ribniškim sodiščem. Kdo bo sejal in kdo pa žet, se še ne ve za gotovo. Toliko je pa gotovo, da bo za tistega, ki bo sejal slabo; za tistega, ki bo žet, pa prav dobro, zakaj letina bo obilna, pa draga!

Lepi liberalci! Pred nekaj dnevi so prišli v Dol. vasi fantalini pod okno tamšnjega g. kaplana in v svoji razbrzdanosti in surovosti napravili s harmoniko godbo, ker g. kaplan ne pusti Marijinim družabnicam na ples. Končno pa so zavpili: „Mi smo liberalci!“ ter v svojem velikem junaštvu — zbežali! Sami liberalci so menda zahtevali, naj se junaki kaznujejo, ker jih je vendar še sram takih sostrankarjev. Pa kaj hočemo? Kar so izjavili so izjavili! In liberalcem samo čestitamo, da imajo tako olikan naraščaj. Kakršen cvet, tak sad!

Novice iz Kranja.

k Moč spomina. Že zadnjič smo konstatirali, da Pircu zapuščala spomin. Z žalostjo moramo danes zabeležiti, da je njegov spomin popolnoma opešal. Milo nas namreč prosi, naj mu povemo, katera je tista nadebudna učenka V. razreda, ki mu prenaša neresnične „pošte“ iz šole. Pri tem je pa pozabil, da nam še on ni odgovoril na naše vprašanje, odkod ima svoje informacije. Niti okrajni, niti deželni šolski svet ni doslej preiskal, so li Pircovi podatki resnični ali ne. Tam torej, kjer Pirc sicer vse zvé, ni mogel dobiti materiala za svojo famozno vlogo; naših katehetov gotovo tudi ni vprašal. Ali morda hodi za vrata poslušat, kako kateheta razlagata njegovim otrokom božje in cerkvene zapovedi. Zastoj si belimo glavo v vprašanju, odkod je dobil Pirc svoje podatke. Zato prosimo še enkrat prav ponižno gosp. Pircu, naj nam vendar pove, kje je izvedel o „ukazih“ katehetov, kedaj je slišal v soboto pri litanijah pridigo itd. Ako bo enkrat potem resnico povedal, potem bo sam dobil ob enem odgovor na svoje vprašanje! Če pa ne, naj po-

vpraša svoje otroke, vsaj v izpraševanju je Ciril mojster, ker vselej izve to, kar hoče izvedeti. Če je res ali ne!

k Pota v kranjski okolici so naravnost grozna. Medtem, ko se je na državni cesti takoj odkidal sneg, prepustil je cestni odbor okrajne ceste popolnoma svoji usodi. Zlasti se ljudje pritožujejo glede ceste od Gašterja na Loko, na kateri je vedno veliko prometa. Zato pa g. Strupija, posestnika iz Čirčič, načelnika cestnega odbora, bivšega „zaslužnega“ župana itd. itd. prav lepo prosimo, naj bi dal prihodnjič sneg odkidati, ali vsaj s plugom preorati. Ako bo naši skromni želji ugodil, bomo se mu tudi mi zahvalili ker smo po zadnjem slavošpevu v „Gorenjcu“ čuli, da ga take reči silno vesele.

k Zahvala. Pirc nam daje v zadnjem „Leib journalu“ očetovski opomin, naj nikar ne vlačimo posameznih otrok v politični boj. Ker smo za dobre nauke vsakemu človeku hvaležni, izrekamo tudi Pircu svojo toplo zahvalo, obenem mu pa svetujemo, naj bi se po tem nauku ravnal v prvi vrsti sam in ne izpraševal na različne zvite načine otrok, kaj se govori v šoli. Otrok včasih ne posluša v šoli, včasih ne razume in doma ne premisli, kaj govori. Če ima Pirc kako pritožbo, naj se obrne do katehetov, ki mu gotovo ne ostanejo odgovora dolžni, ali pa naj se po odraslih ljudeh — učiteljih in učiteljicah — prepriča, predne piše.

k Električno napeljujejo zdaj v „Sokolovo“ dvorano, ne da bi vprašali kaj druge odjemalce elektrike, ki bodo najbrž zopet brez luči. G. Kreutzberger, ki dobro pozna „klerikalce“, kadar je treba plačevati, naj si nikar ne misli, da bomo tako ravnanje mirno prenašali. Kadar bo prišel čas plačevanja, bomo govorili več.

k Visoko leta g. Pirc. Iz dekliske šole poletel je v gimnazijo in se zaletel med „klerikalne“ profesorje in suplente, pri katerih vzbujajo seveda ogromen strah. Z ozirom na stari, po tisočih izkušnjah potrjeni pregovor: „Kdor visoko leta, nizko pade“ — svetujemo Pircu, naj tudi nekoliko nižje pogleda! Prav hvaležno polje za svojega jetičnega „Gorenjca“ ima na deški šoli, kjer je bil v zadnjem času baje zaprt celo učitelj. Ali ni o tem Pircu prav nič znano? Pa recimo, da ne; po celem mestu se govori — in ne prvič — o enem izmed učiteljev. Ali Pirc o tem ničesar ne ve? Ako ste tako vneti za šolo, da niti k pridigam ne puščate otrok in javno agitirate zoper udeležbo pri službi božji, naredite tudi tukaj red in ne pustite, da prihaja v šolo pijan učitelj. To se vam bo tem prej posrečilo, ker bo g. vodja brez dvoma v tem oziru z Vami tako vneto glasoval, kakor je glasoval pri seji krajnega šol. sveta zoper udeležbo otrok pri „litanijah s pridigami“, katerih — ni! Torej!!

k Kap je zadela v sredo zjutraj tukajšnjega hišnega posestnika Franceta Pollaka, vulgo Kocijana, starega 58 let. Ob pol 5. uri zjutraj je bil še zunaj, ob pol 9 uri se ga pa našli mrtvega.

k Brezmejno hvaležnost nam obeta Ciril Pirc, ako bi mu hoteli povedati, kdaj se je rabil šolski učenec M. za raznašanje „Gorenjca“! S tem mu prav lahko ustrezemo! Izvedeli smo, da se je to dogajalo še v začetku tek. šol. leta. Podrobnosti o tem so Pircu na razpolago!

k Jožo Novak, t. č. mavčičski župan, je s svojo interpretacijo glede velilnih imenikov za enkrat popolnoma pogorel. Glavarstvo je namreč odločilo, da sme vsak volilni imenik pregledati.

k Zahtevati — želeti. Pirc očividno ne zna razločevati glagolov „zahtevati“ in „želeti“. Zato mu hočemo še enkrat povedati, da sta oba kateheta zahtevala sicer, da mora vsak otrok ob nedeljah in praznikih biti pri sv. maši, želela pa sta, da bi bili pri sv. maši ob deveti uri, istotako sta želela in priporočala otrokom, naj se udeležujejo krščanskega nauka in litanij. — Vsak razsoden človek uvidi, da sta delala popolnoma pravilno.

k Nekateri profesorje naše gimnazije napada vedno „Gorenjec“, ker slučajno pripadajo drugi smeri. Da jih s takimi napadi ne bo „izpreobrnili“, to tudi sam dobro ve. Edini namen mu je, da jih z izmišljenimi in neresničnimi dejstvi črni pred svetom. Pri tem pa pozablja, da bi kdo utegnil enkrat prav ostro pomesti pred njegovim lastnim pragom, kjer se smeti ne manjka. — Ko so pred par leti nekateri njegovih dobrih prijateljev „krokali“ z dijaki vkup in jim dajali za pijačo, je bilo to seveda popolnoma v redu. Dvojna mera!

k Zadnji „Gorenjec“ trdi, da so neki dijaki z vednostjo profesorjev plesali na „Novi pošti“. Bil je tam pač g. I. Sajovic, če so pa bili dijaki vmes, naj jih naznani ravnateljstvu, profesorja pa lahko celo ministrstvu — ta moda se nam vsaj obeta! — in vse bo doletela kazen, če so jo zaslužili.

k Pouka v plesu si želi za dijake „Gorenjec“. Naj popraša nekatere, ki

plešejo tudi v „Citalnici“, kje so se naučili, pa bo zadovoljen.

k Minister Klein in „Gorenjec“. Jako nam je žal, da smo svoj čas izdali avdijenco našega velmoža na Dunaju. Prevzel se je zdaj! Vsled uvodnega članka v zadnjem „Gorenjcu“ je sedaj ministrski stolec našega justičnega ministra v nevarnosti. Škoda le, da je odkril člankar svojo juridično ogorčenost še-le, ko mu je pokazal pot dr. Johann Tavčar.

k Kako živimo v Kranju? Pretekli ponedeljek je bila na trgu velikanska draginja, zlasti za najpotrebnejša živila: dva drobna krompirja en krajcar. — Suhil dr. že davno ni dobiti; od vseh strani obsujejo voznika, ki nam pripelje vsaj surovih drv. Lahko si mislite, kako se godi zlasti ubogim dijaškim gospodinjam pri taki draginji in spleh ubožnejšim ljudem. Mnogo stradanja in mnogo zmrzovanja. Da bi vsaj že zima odlezla!

k Ravno pred enim letom je bilo, t. j. lani na nocojšnji (sobotni) večer, da je bila v „Sokolovi“ dvorani maskerada in tedaj so visele na stenah dvorane karikature (smešne slike) naše župnijske duhovščine. Naši liberalci pa so se naslajali in radovali ob tem pogledu in ploskali izumitelju „dovtipa“. Na stroške nenavzočih ljudi, ki se ne morejo zagovarjati, se je pač lahko zabavati. — Letos je spet maskerada danes, 4. t. m. v „Sokolovi“ dvorani. Radovedni smo, katere ljudi izmed prebivalstva bodo zopet smešili, in če se bodo zopet udeležili krogi, ki morajo biti enako pravični do vseh slojev prebivalstva?

k Pustni terek popoldne bo pa korzo na glavnem trgu! — tako kliče „Gorenjec“. Duh, ki piha iz „Sokolove“ dvorane, se bo torej v terek preselil na Glavni trg. Liberalci so pač gospodarji mesta in vsa druga uboga para naj bo „vesela“, če sploh sme „živeti“ v mestu.

k Zabavni večer bo priredilo svojim članom jutrišnje nedeljo, t. j. 5. sušca zvečer ob 8. uri društvo „Kranj“, in sicer v dvorani na „Novi pošti“. Spored mnoge vrst: Dve veseli igri, nastop slikarja iz Port Arturja, več zborov in godba vmes. — S prvo postno nedeljo pa se prično, kakor smo že zadnjič naznanili, zopet poučna predavanja, in sicer ob 7. uri zvečer v isti dvorani. Prihodnjič bo predmet predavanja: „Kako z a b o g a t i m o?“ Torej gotovo pereče vprašanje.

Jeseniške novice.

j Hudo zimo imamo tukaj, sneg noče prenehati, smilijo se nam revni ljudje, še bolj pa tisti „Sokolci“, ki ne morejo še perja dobiti. Komaj čakajo, da bi se mogli v novi uniformi postaviti, pa „nepričakovane ovire“ jim tega ne dovolijo. „Ce dnarcev ni, se perja ne dobi, brez perja pa — Sokola ni.“

j Drv in premoga se že za denar težko dobi. Tovarna prodaja drva in premog samo svojim uslužbencem. Za revne ljudi niso drva, se predraga, res velika dobrota za Jesenice bi bila trgovina s premogom. Pa kaj, pri premogu bi ne bilo veliko dobička, zato se je menda nihče ne upa lotiti! Imamo pa toliko več zastopov in depotov pivovarn. Lepo znamenje socialnih razmer!

j Nemška pivovarna Kern se je s pivom, takolimenovanim „Eiswasser“ vsilila na Jesenice. Njen depoziter Valjavec pri prodajanju te pive dela propagando za „Jeseniško Stražo“ in „Sokola“, ter je sam navdušen Sokol. — Kdor zna pa zna svoj kšeft!

j Veselje s plesom imamo toliko vsake soboto, da je kar groza. Sami ne vemo, kam bi šli, in kje bi denarja dobili za vse veselice. Pa ljudje tožijo, da so slabi časi in slabi zaslužki!

Ričet po 6 kr. ponuja kantiner Paar. Nabil je na vse vogle po tovarni pozive: „Prosim, berite! Bitte zu lesen! Od 15 febr. naprej je pri meni ričet po 6 kr.“ — Bog zna, ali je tudi ričet slovenski in nemški?

j Slovenski delavec v „Jeseniški straži“ hvali „Slovenski Narod“, češ, da je „s svojimi mnogimi lepimi in stvarnimi članki“ vzbudil vseobče zanimanje za industrijsko vprašanje. „Slovenca“ pa prav po liberalno boža. Menimo, da ta slovenski delavec, ki tako klobasa, more biti le Sokol Kopitar, ki je res železniški delavec na tukajšnji postaji in znan oboževatelj „Sl. Naroda“.

j Svobodomiselnice samice so se začele gibati, kakor nam pripoveduje „Jeseniška straža“. Ustanoviti hočejo ženskega „Sokola“. Res radovedni smo, kdo so te tice — Sokolice. Jeseničani že komaj čakajo, da bi jih videli v krasni sokolski uniformi. Čuje se, da nekdo pripravlja pesem o tici sokolici, in da jo bodo Sokoli prepevali za podoknico sestrar Sokolicam, svobodomiselnim samci svobodomiselnim samcam.

j Vlivarji na Savi so napravili preteklo nedeljo veselico v korist otroškega vrtca na Savi. Čistega dobička so izročili

I. Ciril-Metodovi podružnici 92 kron 12 vinarjev.

j Pipčarski klub se je ustanovil 1. t. m. na Jesenicah. Vsak ud mora pipec pokazati, kadar mu pokaže svojega kak tovariš, če ne, — plačati mora 2 vinarja za Ciril-Metodovo družbo. Gorje mu, ako ga je pozabil doma ali izgubil in ga tovariši obsujejo ter mu pod nos mole vsak svoj pipec. To je žetev za Ciril in Metodovo družbo!

j Nemškutarjenje, ki je sedaj res grozno razširjeno tu, bi se dalo radikalno odpraviti, ako narodnjaki ustanovijo proti nemškutarski klub. Kdor hoče biti narodnjak, mora stopiti v ta klub in se zavezati, da bo za vsako tujko, ki je bo izpregovoril, plačal 2 vinarja za Ciril-Metodovo družbo. Če bodo naši narodnjaki tako korajžni in bodo res ustanovili tak klub, bomo svoječasnno sporočili.

j Veselica, ki jo priredi Kat. del. društvo na pustno nedeljo dne 5. t. m. obeta biti zelo zabavna. Igrali bodo burki. „Zamujeni vlak“ in „Za letovišče“. Pri prosti zabavi bo nastopil Cotelj v novi obliki. Kdor se hoče za pust nasmejati, naj pride.

j „Plačilni dan“ je na Hrušici ravno na pustno nedeljo. Vsled tega naj bi županstvo ne izdalo nobene licence, kar se bo menda tudi zgodilo. Saj vemo, da na ta dan že itak nismo varni pred prehudimi sovražniki alkohola.

j Jeseniška žaba obhaja pepelnično sredo vsako soboto opoldne

Idrijske novice.

i Poučevanje veronauka je pustil katehet Oswald, kakor poroča „Slovenski Narod“, v obrtno - nadaljevalni šoli. To je pa res, le vzrok, ki ga navaja dopisnik, ne bo veljal. Naj pogleda, kdo je bil prvotno odmenjen, da bo poučeval veronauk v obrtno-nadaljevalni šoli. Ali ni bil gospod Lah? Sicer pa bodite prepričani, da Oswaldu ni nič žal, da je izročil pouk svojemu tovarišu. Seveda obžalujejo to liberalci, ki bi na vsak način radi umetno vzbudili kak boj, potem pa prenesli obrtno-nadaljevalno šolo v mestno — realko, da bi bili ljudski učitelji ob postranski zaslužek, mesto pa bi nekaj več plačevalo za pouk. Pečevodja Gangl bi morda še lahko prevzel kake uro, da ne bodo ljudski učitelji tako obremenjeni.

i Nov vir dohodkov se je otvoril naši mestni občini. Cestitamo gospodu županu na tem velikanskem finančnem uspehu. Vendar nekaj! Tekoči teden so namreč licitirali prostor v uti ob tržni lopi, za katerega je plačeval dosedaj domačin Leopold Brus 38 kron. Mož je bil bolj na naši strani. Sedaj je izgubil ta kotichek, ker ga je izlicitirala liberalna pristašinja za 46 K! Zena ima že prodajalno, delikateso, zadnji čas tudi podzaloge tobaka, sedaj je srečno izpodrinila tudi svojega edinega tekmeča na trgu. Srečna pa tudi občina, ki bo imela odslej 8 K več dohodka. S tem so bo že dale kaj napraviti.

i Laž je očital Oswaldu „Narod“. Povejte no, kako je s tistimi 15.000 K! Sedaj je izdalo županstvo tiskan račun. Pa ni tak, kakor je bil razpoložen, ampak popravljen. Ko v „Slov. Nar.“ objavljate že različne pritožbe, lotite se vendar enkrat tudi računov! Za kakih revnih 10 kron napravljajo grozovite preiskavo, kam, oziroma kdaj pa je izginilo 2600 kron iz ubežnega zaklada, pa še danes ne vemo, kakor nam je tudi neznano, zakaj je prvotno stalo v bilanci, da je „Mestna hranilnica“ posodila 350.000 kron, po 28. januarju pa so popravili v 335.000 K. To pojasnite!

i Grozovito peče naše politične nasprotnike lepi napredek „Kršč. gosp. društva“. Ker nimajo drugega povoda zabavljanju, blatiijo sedaj odbornike, da bi vzbudili nezaupnost. Orožje je nizko, umazeno, zato pa tudi ni odmeva. Že letos je pristopilo 11 članov, izstopila sta pa dva. Člane pa presimo, da načelstvu zadruga po kakem odborniku naznanijo, ako čujejo kaka obrekovanja. Sicer ne želimo nikomur škode, — blatila pa tudi nihče ne bo. Zadrugniki, v tem skritem boju, v teh zakotnih napadih nasprotnikov spoznavajte pomen zadrugnega gibanja

i Volitve smo zopet imeli, in sicer v rudarsko zadrugo in bratevsko skladišnico. „Naprej“ je poročal, da je katoliška stranka postavila lastne kandidate. Ni res. Zastopstvo katoliško-narodne stranke v Idriji ni ne govorilo, ne sklepalo o teh volitvah. Ako pa so nekateri delavci sami postavili lastne kandidate, kdo jim naj brani? Zadeva je izključno delavska, ne strankarska, govorijo naj torej pri tem delavci. Pravzaprav, da govorimo odkrito, se je šlo pri volitvah v bratovsko skladišnico le za to, kdo bo računovodja. Vsaj to se je govorilo.

i Šolsko sobo so zaprli zadnji terek kaplanu Lahu, ko je hotel poučevati, kakor po navadi, veronauk učence obrtne

Dalje v II. prilogi.

nadaljevalne šole. Za sedaj omenjamo samo naslednje: 1. Šolska soba je v c. kr. rudniški ljudski šoli, ki jo oskrbuje c. kr. rudniška direkcija. Čudno moč in oblast je torej dobil Sepetavec, da komandira tudi nad eraričnimi prestori. Pa spomnili smo se pri tem, da je v odseku za obrtno nadaljevalno šolo c. kr. rudniški svetnik Svoboda, ki vodi stavbinski urad. 2. Omenjamo dalje, da župan kot odsekov načelnik ni še obvestil veručiitelja, da ne bo veronauka, ampak mu je ukazal kar vrata zapreti. Učenci so prišli, katehet je prišel, — soba je bila zaprta. Sluga Mačkovec je povedal, kdo mu je prepeval odpreti. Ta je lepa, kaj ne, slugi se pove, učitelju pa ne. A popravimo! Župan Sepetavec je baje svojemu vajencu rekel, naj pove, da ne bo več veronauka, kakor bi bil vajenec uvedel veronauk. Da ne pozabite, penjavljamo in povemo, da se je to zgodilo v mestu Idriji na Kranskem, kjer županuje J. Sepetavec, doma tam nekje pri Brežicah na Štajerskem. Zgodilo se je v Idriji, ko je zastopal poljedelsko ministrstvo, ki je že od nekaj razvpito kot klerikalno, c. kr. rudniški svetnik Korel Svoboda

Dnevne novice.

Uspeh naših poslancev. Poročali smo te dni, da je vlada dovolila nadaljne davčne olajšave za nove stavbe v Ljubljani in na Kranjskem, za kar je vložila prošnjo na finančno upravo tudi ljubljanska občina. Da se je ta stvar tako ugodno rešila, je odlična zasluga naših poslancev. Takoj pri nastopu Gautschevega ministrstva je predložil ministrskemu predsedniku načelnik „Slovanske zveze“, dr. Šusteršič spomenice, v kateri se je zgoraj omenjene olajšave odločno zahtevalo. Ministrski predsednik Gautsch je takoj obljubil dr. Šusteršiču, da bo po svoji moči pripomogel k ugodni rešitvi in to se je tudi zgodilo, ker je dotično predlogo vlada že predložila državnemu zboru.

Katoliško - narodna zmaga. Iz Dvora pri Žužemberku se nam piše: Dne 10. septembra 1904. izvoljeni odborniki, med katerimi ni niti enega liberalca, so dne 25. febr. t. l. izvolili županom: Mihaela Mirtiča iz Dvora, svetovalcem pa Janeza Arkarja iz Trebče vasi, Alojzija Strumbelja iz Vinkevega vrha, Janeza Hrovata iz Dvora in Franceta Fabjana iz Stavče vasi. Obljubo so novoizvoljeni storili pretekli terek. S tem je končan dveletni boj za to občino, katero je smatrala liberalna stranka za svojo nepremagljivo trdnjavo.

„Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ naznanja, da se je pri založnikih družbinah vžigalic gg. bratih Perdan v Ljubljani in pri založništvu družbinega pralnega mila izvršila najstrožja revizija, ki je uverila družbino vodstvo, da so le-te založniške tvrdke oddajale vse po pogodbi naši družbi pripadajoče prispevke vestno tudi naši družbi. Ob tej priliki opozarjamo vse cenjena slovenske rodoljubkinje in rodoljube, da rabijo izključno le družbine vžigalice in družbino pralno milo. S tem se zagotavljajo družbi stalni dohodki, in rabijo obenem le najboljši izdelki. Kako nizke da so cene družbinim vžigalicam, o tem se lahko vsakdo prepriča, ako prebere inserat v današnjem listu. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

O kranjskem deželnem zboru je g. župan Hribar v občinskem svetu ljubljanskem izjavil, da je dobil na Dunaju vtisk, da bo kmalu deloval vsled izpremenjenih političnih razmer. Župan Hribar je pa pozabil povedati, kako je prišel do tega vtiska. Ali se je hotel s tem le interesantnega delati? Mi pričakujemo natančnejšega pojasnila, ako mu bo dr. Tavčar sploh dovolil, da še kaj pove.

„Rdeči Prapor“ v zadnji številki hajska slovensko delavstvo, naj odpaše od katoliške cerkve. Kam bodo padli, kadar odpadejo, ni povedal.

Iz cirkniškega trga. V sobotni izdaji „Narod“ nekaj pravi, da je imel cirkniški konsum izgubo in da je „faliral“. Narodov dopisnik naj pa premisli, če ni imel morda on kaj taci slučajev, da bi faliral, ali pa vsaj, da ne bi bilo kaj podobnega! Sicer se mu pa drugi ljudje smejejo, saj vendar je vsakemu znano, da dobi

vsak ud delež z obrestmi vred nazaj, toraj, ko bi konsum „faliral“, ne bi dobili udje denarja nazaj, ampak bi ga morali še dodajati. Če je gospod Lavrič prosil za popust pri trdkah, ga vendar ni prosil za konsum, ampak za se. Če bi konsum potreboval kakega popusta, bi ga isti tudi pri trdkah prosil, ne pa gospod Lavrič. Potem vprašuje dopisnik „Naroda“, zakaj se vsakemu društvniku utrjuje 3 krone? Iz tega se razvidi, da je „Narodov“ dopisnik dovolj zarobljen, če še tega ne ve, da vsak ud, ki pristopi h kaki zadrugi, mora plačati pristopnino in upravnino, katere ne dobi nazaj, če se prav zadruga razdruži, naj si bo klerikalna ali liberalna. Teraj pri cirkniškem konsumu so bile te tri krone pristopnine, o katerih ve „Narodov“ dopisnik toliko povedati. Sploh se nam pa zdi neumno odgovarjati takim ljudem, kot je „Narodov dopisnik, ki si ne da ničesar dopovedati. Dovolj za enkrat!

Veselica v Mengšu. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Mengšu priredi jutri, v nedeljo, dne 5. marca 1905, veselico v gostilni „pri Jeleni“. Spored: Petje, igri: „Vedeževalka“, „Protidomu“ in „Postelja na tleh“, komičen prizor. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Sedeži I. vrste 60 v., II. vrste 40 v. Stojšča 20 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

Žrtve žganja. Danes ponoči ob 2. uri prišel je v gostilno k Erbežniku Kavčnik Janez s Plešivice pri Brezovici. Sedel je na klop ter pričel dremati. Naenkrat pa se zgudi na tla od kapi zadet Duhovnik je prišel že prepozno. Kavčnik je brez tolažbe za umirajoče umrl. V življenju je bil žalibog strasten žganjepivec, in to ga je sedaj hipoma uničilo. Boj žganju.

Jugoslovanska etnografična razstava v Zagrebu. Meseca avgusta 1906 se bo vršil v Zagrebu po inicijativi predsednika zveze jugoslovanskega Sokolstva dr. St. pl. Miletića splošen sokolski kongres. Tem povodom bo, kakor se sliši, v Zagrebu tudi razstava. Ta razstava bo prirejena po načrtu češkoslovanske etnografične razstave, ki je bila v Pragi leta 1895. Iz zbirke te razstave namerava dr. Miletić ustanoviti v Zagrebu jugoslovanski etnografični muzej.

Pomiloščeni kaznjenci. V mariborski kaznilnici so bili dne 25. m. m. t. l. pomiloščeni: Primož Primožič s Kranjskega. Imel je 18letno kazen Kaznilnico zapušča star nad 70 let. Peter Kostur iz Dalmacije. France Plementa s Štajerskega. Iz mladinskega oddelka: Alojzij Novak in Janez Lončar oba s Kranjskega

Nov most. Mnogo let željno pričakovani most pri Brežicah in Catežu, ki bo vezal Štajersko in Kranjsko čez reki Savo in Krko v dolžini pol klm. bodo pričeli graditi letošnjo pomlad.

Latinski tečaj za realce. Za one realce, ki bodo po končanem zrelostnem izpitu hoteli vstopiti na vseučilišče, se na Dunaju ustanovi, latinski tečaj. Če bo potrebno, bodo ustanovili tudi grški tečaj. A potreba za ta tečaj se bo s časoma zmanjšala, ker nameravajo vpeljati latinščino kot neobligatni učni predmet na realkah, kakor je že vpeljan na Češkem, Moravskem, Galiciji in na Primorskem.

V Trstu so socialni demokratje ustanovili društvo „Ljudski oder“, ki bo razširjalo „moderno znanost“ med delavci. Njegov prvi častni član bo Pithecanthropus erectus — človeška opica.

Imenovanje. C. kr. primorsko višje sodišče je imenovalo za avskultanta pravnega praktika g. Matija Lavrenčiča v Gorici.

Umirovljenje. Profesor kiparstva na c. kr. umetnostni strokovni šoli v Ljubljani g. Alojzij Gangl je šel v pokoj.

Marčevo vreme. Po Falbovih prerokbah bo ta mesec tako le vreme: 1. 6. marca bo oblačno; temperatura stoji pod sredino. Proti koncu termina bo tudi deževalo. Dne 6. marca mrkne sonce in to je kritičen dan druge vrste. Od 7.—12. marca: Temperatura pada, a je normalna. Vreme je še oblačno in milo. Od 13. do 20. marca se temperatura zelo dvigne, ne sneži nič več. Vreme je še megleno in oblačno. Na Češkem bo dežilo. Od 21.—25. marca: Vreme je splošno mirno, mrzlo in oblačno. Temperatura nekoliko pade. Tupatam tudi dežuje. Vlada lahak mraz. 21. marc je kritičen dan prve vrste. 26.—31. marca: Temperatura je globoko pod normalo. Vreme je mrzlo. Sneži večkrat. Dežuje poredkoma.

Cerkniške novice. Ljudska šola v Cerknici je zaprta za nedoločen čas vsled razsajajoče vratnice in škrlatice. Pouk se je prenehal letos že v tretjič. Sploh je bil obisk šole zelo nereden in je leto skoro izgubljeno. — 45 mrljčev je bilo v Cerknici in na Rakeku od

novega leta. Na en sam dan jih je umrlo po pet, večinoma otrok, a tudi odraslih, ker letošnja zima je zelo nezdrava. Celo odrasle napada „angina diphteritica“, seveda malokdaj s smrtnim uspehom. — **Pogorela** je na Podslivnici hiša Jožefa Primožiča dne 19. febr. zvečer, ker se je vsled nepazljivosti preobrnila luč v svinjskem hlevu. V nevarnosti je bila vsa vas, posebno ker nima ognjegasnih priprav. — **Sneg.** Vozniki pripovedujejo, da je bilo pretekle dni na Blokah en meter, v Babinem polju in na Hrvatskem pa pol drugi meter snega. — **Novotrgovino** je odprl g. Ivan Lavrič, ki je prevzel zalogo konsumnega društva. — **Cerkniško jezero** je bilo letos zelo na debelo zamrznjeno. Malo in odraslo je šetale po njem, nekateri so se vozili celo z biciklji. Skozi prozoren led so se mnogokje videle zamrznjene ribe. — **Nov križev pot** je bil blagoslovljen dne 12. febr. v Bezuljaku pri Cerknici. — **Semenj na sv.** Matija dan se je bolj slabo obnesel zaradi silnega sneženega meteža. Snega je padlo skoro pol metra. — **V Ameriko** hodijo iz našega kraja kar v trumah, odkar je bil Roosevelt izvoljen predsednikom. Ubogi kmet, kje boš dobil delavcev?

Pohvala vojaštva povodom volilnih asistenc na Ogrskem. Vojno ministrstvo razglša: kakor se glase poročila vojnih poveljstev ogrske krone in kakor se je ministrstvo samo uverilo, je vojaštvo svoje naloge dobro rešilo, se popolnoma korektno in taktno obnašalo, ter zato zasluži javno pohvalno priznanje vojnega ministrstva.

Sodnijski sluga ponesrečen. Jožef Slejko, sluga okr. sodišča v Tolminu, je šel dne 1. marca po službeni poti v Nemški Rovt, kjer ga je prehitela noč. Vkljub snegu je hotel domov in se je napravil ob 6. uri zvečer na pot. A v temi je zašel in je naenkrat padel v prepad skoro 60 metrov globoko. Ni se mogel ustaviti pri padcu in je revež priletel prav na dno, pri čemer si je desno nogo zlomil na dveh krajih. Celo noč je revež ležal na dnu in klical na pomoč. Zjutraj so ga slišali in z vrvmi potegnili iz prepada.

Štajerske novice.

Š izključeni „Slovenec“. Poročali smo, da so v gostilni „Del. podpornega društva v Celju“ nekateri iz „Slovenca“ izključili. Tudi smo izrecno pristavili, da to ni sklep odbora. Pa ta naš pristavek je po neljubi pomoti v tiskarni zašel v drugo rubriko. Zato danes še enkrat povdarjamo, da niti „Delavsko podporno društvo“ niti njega odbor nista proti „Slovencu“ kaj ukrenila, nego, da je naš list izginil iz gostilne po prizadevanju „nekaterih“. — Pri tej priliki zlasti z ozirom na celjske razmere opozarjamo, da nam je le za stvar in ne za osebe. Naš namen je poleg obveščanja o dnevnih novostih, opozarjati širjo javnost na nezdrave razmere v to svrhu, da se iste izboljšajo. — Polemike v listu pripuščamo samo toliko, kolikor jo je potrebne v obrambo našega stališča. Če se pri takih prilikah, kar je sicer neizogibno, dotaknemo tudi kake osebe, to gotovo ni naša krivda, nego krivda onih, ki se v nas zaletajo. G. Rebeka dolžnost, kot načelnika društva bi bila paziti, da „Slovenec“ tako skrivnostno ne izginja. Toliko v pojasnilo!

Najnovejša podlost dobrnskih nemčurjev. Dobrna stoji v znamenju občinskih volitev. Poprej mirno ozračje se je začelo valovito gibati. Med tem pa, ko dobrnski Slovenci z mirno vestjo pričakujejo odločilnega dne, letajo nemčurski komarji vsi zbegani od volilca do volilca, tukaj vrženi na cesto, tam poplačani za nepotrební trud z broco v lepšo stran svojega telesa. Pa do vsega tega imajo pravico, katere jim nikakor ne mislimo kratiti. — Nekaj pa je, kar vpije na glas po odporu, in to je navadna tatvina, katero so zakrivali dobrnski nemčurji. Nekega lepega dne je namreč izginil imenik volivcev skozi zaprte duri občinske pisarne. Osebo ne smemo nikogar dolžiti, dokler preiskava ne dožene zločinca. Gotovo pa je, da to nemčurjem ne bo pomagalo, ampak škodovalo

Katoliško delavsko podporno društvo pri Sveti Kunigundi na P. priredi dne 5. marca 1905 popoldne ob pol 4. uri po občnem zboru v posojilnici veselico s petjem, deklamacijami in veseli igri. Jeza nad petelinom in k. Vstopnina 40 vin.

Vabilo na pustno veselico, ki jo priredi „Dekliška Marijina družba“ s pomočjo cerkvenega pevskega zbora v Središču dne 5. sušca t. l. v šolskih prostorih. Spored: 1. „Slovenska dežela“ (dr. B. Ipavici), poje mešani zbor. 2. „Na planine“ (P. H. Sattner), poje mešani zbor. 3. Neapolitanska godba, igra kvartet iz Neapolja. 4. „Luknja v miznem

prtu“; veseloigra v 1 dejanju. 5. „Spreobrnjena teta“, veseloigra v 3 dejanjih. — Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina: sedež 60 vin., stojišče 30 vin.

Ljubljanske novice.

Izpred poročnega sodišča.

Rodbinska tragedija pri Jesenicah.

Včeraj smo že obširno poročali o porotni obravnavi proti osemnajst let stari Mariji Stare, rojeni Marzidovšek, in proti 17 let staremu Jozefu Motnikarju, oba iz Osenic na Štajerskem. Obtožba se je glasila, da je Jožef Motnikar na prigovarjanje Marije Stare poizkušal umoriti v Kurji vasi pri Jes. priletnega moža Marije Stare, Jožefa Stareta. Obtoženka je tajila da bi bila Motnikarju naročila umoriti moža.

Priča Jožef Stare izjavi, da je usodnega večera potem, ko je osnažil si črevlje, hotel iti ven, da je potem, ko je stopil iz veže, bil udarjen s tako silo po glavi, da se je skoraj zgrudil. Jožef Stare vsled tega udarca zelo slabo sliši.

Priča c. kr. orožnik Jožef Režek z vso odločnostjo potrjuje, da je obtoženka izjavila v kasarni, ko je prišla naznaniti, da je njenega moža nekdo hotel usmrtiti, da je ona tega kriva, ker je ona sama napeljala obtoženca, naj njenega moža usmrti. Obtoženka tudi to taji.

Priča Emanuel Bittanitz, ki je bil prejšnji lastnik Staretovega vinograda, pravi, da mu je obdolženka nekoč sama pravila, da tacega starega dedca ne mara in da se je proti neki drugi ženski, ki sedaj biva na Nemškem, še pred poroko izrazila, da bode Stareta sicer vzela, da pa bo gledala, da ga bode kdo umoril.

Obtoženka temu ugovarja in pravi, da jo je on učil, naj to stori s tem, da se bosta onadva potem vzela, ker bode tudi njegova žena kmalu umrla. Bittanitz temu z vso odločnostjo ugovarja.

Priča Franc Starec, Jakob Zorko in Ferdinand Motnikar, brat obtoženca, vsi izjavijo, da so čitali ono pismo, v kojem je obtoženka pisala obtožencu, naj ustrelí ali umori njenega moža.

Govori zastopnika drž. pravdnštva in „ex offio“ zagovornikov dr. Šusteršiča in dr. Kušarja so trajali skoro do pol 10. ure zvečer. Zagovornika sta dokazovala, da pravih dokazov za nameravani umor ni. Porotniki so glavna vprašanja potrdili z 9 proti 3 glasovom.

Ko je g. predsednik vprašal Motnikarja, ako ima kaj pripomniti, je rekel jokaje, da prosi za milostno sodbo. Marija Stare pa isto vprašana, je pripomnila sledeče: „Kakor boste gospodje sodili, vi spoznate že prav, tako naj pa bo“. Sodišče je obsodilo: Franceta Motnikarja na pet let težke ječe poostrene s trdim ležiščem vsak drugi mesec in temnico vsako leto 7. decembra, Marije Stare na šest let težke ječe s trdim ležiščem vsak drugi mesec in temnico vsako leto 7. decembra. Obtoženca sta bila z razsodbo očitno zadovoljna. Pričakovala sta več. Obtoženka ni bila prav nič potrta.

Današnja obravnava.

Danes je bil pred tukajšnjimi porotniki sojen Bogomir Obermann 16 let stari posestnikov sin iz Ribnice, radi nenravnosti. Razsodbo proglaš zvečer.

Služaj je bil delegiran v Ljubljano od okrožnega sodišča novomeškega.

Ij Kančeva parna pekarna.

Prejeli smo: Slavno uredništvo „Slovenca“ v Ljubljani. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona prosim kot zastopnik gospoda Juliusa Kantza, lastnika parne pekarnice, naslednje popravilo notice natisnjene v „Slovencu“ z dne 26. februarja 1905, št. 48 z uvodom „Ali stoji Kantzova parna pekarna pred pomolom?“ priobčiti. „Ni res, da je g. Kantz vsem prodajalkam stalno mesečno plačo za polovico znižal ter jim naznanil, da bodo morale v bodoče tudi okrajno bolniško blagajno samo iz svojega plačevati. Ni res, da se je pekovskim pomočnikom odtrgalo od plače vsota za bolniško blagajno in sicer za tri mesece nazaj. Ni res, da je podjetnik gosp. Kantz sklenil, da se prihodnjič tudi plača pekovskih pomočnikov znatno reducira. Istina je, da se je vsem prodajalkam naznanilo, da dobe od 1. marca t. l. stalno plačo od 30 K in 2% provizije od stržka; vrh tega ima večina prodajalk tudi brezplačno stanovanje. Dalje se je prodajalkam naznanilo, da morajo prispevati k bolniški blagajni 2 tretjini predpisane svote in se je toliko tudi odtegnilo pomočnikom zadnjo soboto toda le za en mesec, kakor to določuje postava“. Z odličnim spoštovanjem dr. Ferdinand Eger. — K temu popravku, dodati imamo le sledeče: Nam ni znano, da bi imele pri Kantzu pro-

dajalke stanovanje, razun podnevi v predajni, kjer morajo biti točno od 6 zjutraj do 9. zvečer in kamor se jim mora tudi trikrat na dan od doma donášati hrana. Za to imele so dosedaj nekatere mesečno 30 gld. nekatere pa 25 gld. stalne plače. Ker pa je vodstvo Kantzove pekarnice mnenja, da so prodajalke krive, ker se premalo pečiva razpeče, hoče si z procenti pomagati. Ako se vzame, da preda prodajalka v posamezni filijalki 500 do 800 K — in da se po leti konsum dokaj zmanjša je jasno, da bi prodajalka v najugodnejšem slučaju prišla na 20 do 23 gld. — Da se pa s tem zneskom ne more nabavljati hrane, stanovanja in obleke in si še plačevati donášalko jedi, je pač vsakomur jasno. Gospod Kantz naj bi rajši drugod štedil!

Ij Katoliško društvo za delavke bo jutri zopet priredilo zabavo v večer v svojih prostorih na Žabjaku št. 8. ob 6 zvečer. Na spored je petje ter igri „Usodepolna pomota“ in „V posredovalnici“. Kobilni udeležbi vabi odbor.

Ij Subic in dr. Lueger. V občinskem svetu ljubljanskem je ravnatelj Subic nekaj godrnjal čez mogotce dunajske občine. Mi bi želeli, da bi g. ravnatelj Subic primerjal velikanske občinske reforme dr. Luegerjeve, ki so mesto oprostile izkoriščevalcev in vso občinsko upravo preustrojile v modernem smislu z zastarelim občinskim gospodarstvom v Ljubljani. Poglejte, kaj je Lueger storil za razsvetljavo, za preskrbo mesta z živili, za uzorno upravo občinskega premoženja, kako je reformiral ves magistrat, in potem pogledajte po Ljubljani! Pojdite se na Dunaj učiti, kaj stori sveža, živahna, neodvisna ljudska stranka za ljudstvo! Tudi za šolstvo se je na Dunaju v krščansko-socialni dobi desetkrat več storilo, kakor pod liberalci. Samo eno načelo ima Lueger, ki ga g. ravnatelj Subic nemara ne spoštuje: „Proč s socialnimi demokrati in lesvonromarji iz šole, ker krščanskim otrokom je treba krščanskih učiteljev! Zato ga napadajo! A vendar je Lueger večji junak, kakor pa g. ravnatelj Ivan Subic.

Ij Jaka Dimnik in Korel Lueger. V ljubljanskem obč. svetu se je seveda tudi Jaka Dimnik hotel dvigniti nad dr. Luegerja. Pri tem se je pa videlo, da je Dimnika Jaka pač dovolj junaka, da nosi g. županu marelo, da pa Korelnu Luegerju ne sega niti do kolen.

Ij Društvo za zidanje cerkve sv. Antona Pad. na Viču je imelo 19. febr. prvo odborovo sejo. Predsednik je poročal, kaj se vse vkrenilo, da se razširi društvo. Dosedaj je pristopilo kakih 1.500 članov, ki večinoma plačujejo članarino za celo leto. Najživaša je bila debata o prostoru, kam naj se postavi cerkev. Sicer je to vprašanje še prezgodnje, vendar občani, zlasti viški vaščani, hočejo vedeti, kje bo stala, potem šele hočejo prispevati zanj. Nekateri posestniki so ponudili prostore s hišami vred, a društvo ni v takem položaju, da bi kupovale draga zemljišča, marveč se bo gledalo na vsak vinar, ker je vinar uboge vdove. Odborniki so mnenja, da se cerkev postavi v sredini občine, morda blizu šole; ali ko bi nikakor ne šlo na drž. cesti, naj se postavi onstran železniškega tira v isti smeri, kakor je šola, ker že letos bo zidana cesta iz Ljubljane v Rožno dolino, občina Viška pa jo bo izpeljala naprej. Sklene se, naj se prihodnja seja vrši na Viču in pri tej priliki si odbor ogleda prostore. G. tajnik poroča, da je dosedaj nabranega denarja v znesku 4.500 K, ki je naložen v hranilnici.

Ij Blagodušen čin. Dediča po pokojnem deželnem odborniku dr. Adolfu Schafferju sta istega opravnitveno za mesec januar t. l. blagodušno odmenila služabnikom deželnega odbora ter temu prepustila, da denar po svoji previdnosti med obdarovance razdeli.

Ij Razveljavljena razzsodba ljubljanskega deželnega sodišča. Med juristom Trillerjem in artiljerijskim nadporočnikom Otonom Lauterjem je bil lani v kavarni „Pri slonu“ prepir, vsled katerega sta se 22. januarja t. l. dvojevala v novi pehotni vojašnici. Za orožje sta dvojevalca rabila spaden. Nadporočnikova sekundanta sta bila dva častnika, Trillerjeva pa visokošolca Vodušek in Cham. Oba dvojevalca sta bila lahkoranjena. Dijaki so se morali zagovarjati pred deželnim sodiščem v Ljubljani zaradi hudodelstva dvoboja, oziroma zaradi udeležbe pri dvoboju. a so bili oproščeni, ker niso rabili pri dvoboju smrtonosnega orožja. Sednjiški zdravniki so izjavili, da bi bil le slučaj, ako bi bil imel dvovoj hujše posledice. Državno pravdnitvo se je pritožilo zaradi oprostitev pri kasacijskem sodišču, ki je včeraj sklepalo o pritožbi. Kasacijsko sodišče je razveljavilo oprostilno razzsodbo ljubljanskega deželnega sodišča in je obsodilo Trillerja v dvemesečno, Voduška v štirinajstrednjo in Chama

v desetrednjo ječo. Razzsodbo je utemeljilo s tem, da se je vršil dvovoj s smrtonosnim orožjem.

Ij Vabilo k veselici, ki jo priredi Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani v nedeljo, 5. marca 1905 ob pol 7. uri zvečer v svojem domu. — Vstopnina za osebo 20 kr. Spored: petje, igra „Grasčak in kmeta“, Al. Sachs: „Postrešček“, kuplet, poje J. Ložar. „Doktor Vseznal in njegov sluga Stipko Tišek“. Veseloiogra s petjem v dveh dejanjih. (Priredil I. Strukelj.) K. Maxstadt: „Cestnigigerl“, kuplet, poje J. Ložar. Prosta zabava

Ij Zapeljivec. Janez Galjot, 34 let stari oddelkovodja na južni železnici se je zagledal v gđ. Dorotejo Mačkovo iz litijskega okraja, ki je lansko leto služila kot natakarka na sv. Jakoba trgu št. 2. Ker ji služba v Ljubljani ni ugajala, je šla služiti k svoji teti v Gradec. Oddelkovodja pa se je odpeljal 1. t. m. v Gradec ter odpeljal proti volji tete in matere Mačkovo v Ljubljano. Ko je mati Mačkovo o tej zadevi izvedela, se je pripeljala v Ljubljano. Iskala je svojo hčer po raznih gostilnah in jo končno dobila v že omenjeni gostilni. Oddelkovodja, ki je oženjen, je bil Mačkovo tako preslepil, (obljubil ji je tudi zakon) da ni hotela iti z materjo. Med tem, ko je mati iskala pri policiji asistenco, je oddelkovodja izginil z Mačkovo iz gostilne. Ko je včeraj policija oddelkovodjo aretovala, je pri zaslišanju izpovedal, da je dal Mačkovi 30 K in da se je odpeljala. Kam se je Mačkova odpeljala ni hotel povedati, oziroma je rekel, da ne ve. To je jako skrivnostni slučaj. Govori se o umazani trgovini, a če je to res, oblast še ne ve. V zaporu bo Galjot najbrže pozabil na Mačkovo in se bode spomnil svoje žene in svojih ubogih otrok.

Ij Zaslužen kazni je dobil bivši raznašalec knjig, Franc Trobiš, o kojem smo zadnjič poročali, da je bil ukradel g. Vogtu, ko je pri njem beračil, klobuk. Ker je bil obdolžen tudi več drugih tatvin, ga je sodišče obsodilo v šesttedensko ječo

Ij Od doma pobegnil je 28. svečana 12letni šolski učenec Hugo Kozlevčar. Deček je po izjavi varuha odšel brez vzroka in se še ni povrnil dosedaj.

Ij Za zdravnika se izdaja nek mladi moški imenom Artur Weis, ki je bil že v različnih bolnišnicah in vsled slabomnosti tudi v norišnici.

Ij Wibbejeva trgovina z barvami je prenehala. Zalogo je od dotičnega liferanta prevzel tukajšnji tovarnar g. A. d. Hauptman.

Ij Tujci v Ljubljani. Meseca februarja t. l. je došlo v Ljubljano 2515 tujcev, za 37 manj kot prejšnji mesec in za 248 več kot v istem mesecu lanskega leta. Od teh se jih je nastanilo v hotelu „pri slonu“ 660, „pri Maliču“ 345, „Lloyd“ 240, „pri južnem kolodvoru“ 135, „pri avstrijskem cesarju“ 159, „pri Struklju“ 88, „Ilirija“ 128, „Grajzer“ 102, „pri bavarskem dvoru“ 78, v ostalih gostilnah in prenočiščih 580. Med tem jih je bilo 24 iz tujih držav.

Ij Slovensko kat. delavsko društvo v Ljubljani opozarja na svoj tedenski shod, ki bo jutri ob pol 10. dopoldne v Šelenburgovih ulicah št. 6. II. nadstropje.

Ij „Pevski klub o. kr. pošt-nih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani“ priredi v soboto, 4. marca plesni venček v dvorani „Puntigamske pivnice“, Turjaški trg št. 1 (Katol. dom.) Svira godba g. Pöschelna. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. za osebo, maske plačajo 20 kr. Spored: Godba, koriandoli, papirnata bitka in več drugih zabav. — Kobilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Ij Pravda Jebačin-Bradaška. Kakor se nam poroča, je g. Jebačin umaknil svoj rekurz proti razzsodbi, s katero je bil g. Bradaška oproščen. Ni bilo varno hoditi še enkrat na solnce.

Ij Najdena je neka igla. Dobi se v frančiškanski župni pisarni.

Ij Za kruhom. Z južnega kolodvora se je včeraj odpeljalo v Ameriko 22 Slovencev, 38 Hrvatov se je peljalo na Hrušče, 12 Makedoncev in 6 Hrvatov pa je prišlo s Hrušče.

Razne stvari. Najnovejše.

Za izpopolnitev telefonskega omrežja v Avstriji se vrše dogovori raznih parlamentarnih strank. — Priznanje morilčeve. V sodni obravnavi radi umora grofa Bonmartinija, je kakor poročajo iz Turina, priznal glavni obtoženec Tullio Murri, da je on umoril moža svoje sestre. — Več policajev umorjenih je v Varšavi. — Kmetijska razstava bo letos meseca maja v Pragi.

Dvorni svetnik krojaški vajenec. Iz Monakovega poročajo, da se je

tajni dvorni svetnik pl. Eyth pri nekem krojaškem mojstru v Ulmu na Donavi nedavno več tednov učil krojaštva. Pri vstopu je zahteval, naj se z njim občuje ravno tako kakor z navadnim krojaškim vajencem, le to si je izgovoril, da se ga ne sme tepsti in da se ga ne sme pošiljati po pivo.

Berač, ki je zapustil dva milijona Rotschildu. Neki Abram Fidler je prišel kot berač peš iz Rusije na Francosko. Lani meseca avgusta je umrl v Nici ter določil svojim glavnim dedičem glavarja družine Rotschildove v Parizu. Spočetka si je Rotschild mislil, da se je beraču zmešalo, ali pozneje se je dognalo, da je zapustil vrednostnih papirjev za 2 milijona frankov. Rotschild tega denarja ni hotel sprejeti, marveč je poiskal revne sorodnike pokojnega ter jih tudi res našel v Rusiji. Med te se razdeli premoženje.

Največ zdravnikov na svetu ima ruski car. Ima jih osemindvajset, a ti so najboljši zdravniki celega carstva. Med njimi je eden vrhovni zdravnik, deset začasnih, trije kirurgi, štirje začasni kirurzi, dva zdravnika za oči, dva zdravnika za nege, dva dvorska zdravnika in naposled še trije posebni zdravniki za carico.

Društva.

(Veselico) priredi „Narodna čitalnica“ v Cerknem dne 5. sušca 1905 v dvorani „Gospodarskega doma“. Vstopnina: Za nečlane sedeži 60 vin, stojšča 40 vin. Clani plačajo polovico. Otroci izključeni. Začetek ob 7. uri zvečer.

(Društvo „Zvezda“ na Dunaju) priredi v nedeljo, dne 5. sušca t. l., ob 7. uri zvečer v dvorani „Zum Senator, I., Felderstrasse 2, društveno zabavo, pri kateri sodelujeta društveni moški zbor pod vodstvom g. Vinkota Krušiča, ter gospod Fran Fras s igranjem na glasovir. Po koncertu sledi ples.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 4. marca. Cesar je sprejel ogrske politike grofa Albina Csaky, predsednika Justha, poslanca Langa. Pogovarjal se je z njimi dolgo časa o položaju.

Dunaj, 4. marca. Tu trdijo, da je carjev manifest sestavljen če ne od Pobjedonosceva pa vsaj pod njegovim neposrednim vplivom. Pobjedonoscev je ozdravel in pritiska na duhovščino, da naj agitira za prošnje, da se ohrani samedrštvo.

Dunaj, 4. marca. Komisija proračunskega odseka bo prišla v Trst, da preišče potrebo razširjenja pristanišča. Posl. Vuković se je že odpeljal v Trst.

Peterburg, 3. marca. Listi pozdravljajo carjev manifest, češ, da je to prvi korak za izvršitev najnujnejših ljudskih potreb.

Rim, 4. marca. V zvezi železničarjev, ki šteje 63.000 članov, se jih je 41.000 izjavilo proti štrajku, 14.000 za štrajk, a 8000 se jih je odtegnilo glasovanju. Iz tega se sklepa, da bo gibanje kmalu nehalo in da se v kratkem prične normalni promet. Jutri se snide agitacijski odbor, da končno ukrene glede nadaljnih korakov. Socialistiški organ „Avanti“, pribežuje izjavo agitacijskega odbora, ki pozivlje železničarje, naj še za nekaj dni vzdrže obstrukcijo, ki se je faktično že nehala.

Varšava, 4. marca. Poljaki agitirajo zato, da se poljski jezik uvede na šolah. Za 150 ljudskih šol je podana ta zahteva, drugače več starši ne dajo svojih otrok vanje. Pričakuje se dovolitev poljščine tudi za več srednjih šol.

Sofija, 4. marca. Bolgarski dijaki pripravljajo za 29. april, ob obletnici bolgarskega osvobođenja, veliko manifestacijo za ruske dijake.

Berolin, 4. marca. Turčija je izročila Avstriji in Rusiji noto, v kateri pravi, da je za izpeljavo v Müzzstegu sklenjenih reform najprej treba denarja, v blagajnah okrajev, ki pridejo v poštev, pa denarja ni. Raditega se morali zvišati carino na uvoz. Rusija in Avstrija sta pripravljeni to privoliti, če Turčija müzzsteški program prizna in da se detične vsote porabijo za Makedonijo in če se izvrše neke izpremembe v turški državni carinski službi. Ostale vlasti sta Rusija in Avstrija preslile, naj se izjavijo, da s tem soglašajo.

Belgrad, 4. marca. Angleška vlada je naznanila vsem vlastim — izjemši Srbiji, katero je tudi to pot ignorirala, da je defi-

nitivno sklenila müzzsteški program podpirati in v tej zadevi podpirati tudi Avstrijo in Rusijo. Tu so nekateri mnenja, da je to za mir dobro znamenje, drugi, da se s tem Angleška hoče le vmešavati, tretji pa, da se bo Turčija sedaj zbalala nasprotovati reformam. Gotovo je, da se Makedonci s suhimi izjavami ne bodo zadovoljili, ampak da bodo zahtevali dejanj.

London, 4. marca. (K. u.) Reuterjev urad javlja iz Tokia: Japonci nadaljujejo bombardiranje s težkimi topovi na glavna stališča Rusov. Iz glavnega taborišča se poroča, da so Japonci vzeli ruska stališča na vzhodnih višinah pri Kutulinu Hankonu. V smeri proti Sahu so, po noči napadli Rusi Japonce, a so bili odbiti na desno obrežje Hunha. Silni ruski napad na Cenciapao in na zahodno ležeče sosedno ozemlje do Hunha, je popolnoma odbil.

London, 4. marca. Reuterjev dopisnik pri Okuovi armadi poroča: Dne 2. marca so vzeli Japonci nasipe pri Apataju po obupnem bajonetnem boju. Japonci so izgubili 2000 mož, ruske izgube so večje. Obstrelijevanje traja dalje ob železnici Sahetun. Na levem krilu je bil vso noč boj. Od danes zjutraj je boj pri Slampu z japonskimi oddelki, ki imajo namen Ruse obiti. Bojna vsej fronti se vedno bolj bliža veliki odločilni bitki.

London, 4. marca. Listi pravijo, da je japonska kavalerija res že 50 km. zahodno od Harbina. Znatne japonske čete prodirajo od juga.

Harbin, 4. marca. Neprestano dohajajo sem vlaki z ranjenci. Vse bolnišnice so prenapolnjene.

Tržno poročilo.

Kava notira mirno, ker poprašanje neizpremenjeno.

Sladkor teddiro v obče mirno in stane promptno blago K 84¹/₂.

Spirit-ove cene so tako nizke, da je vsekako pričakovati v kratkem povišanja

Petrolej je za mesec marec neizpremenjen.

Riž-ovo poprašanje se je oživelo in so cene vsled večje porabe nekoliko nategnile.

Pšenične cene od 10—20 vin. nategnile.

Moka ima zabeležiti nepričakovano izpremembo ter so se cene za finejše vrste znižale in nasprotno za bolj nizke vsote pa zdatno zvišale

Otrobi dosežejo od dne do dne višje cene, čemur vzrok je živahno poprašanje in nedostaja blaga.

Fižol bekinec (cibenčan) stane 29 K 50 v., koks pa K 30-50.

Koruza. Poprašanje se je zdatno množilo, vsled česar cena razvidno raste.

Krompirja splošno primanjkuje in je posebno za seme veliko pomanjkanje, kar je vzrok da so cene nepričakovano visoke.

Tržna poročila

od dne 3. marca 1905.

B u d i m p e s t a . Pšenica za april 19'90 do 19'92; riž za april 15'74 do 15'76; oves za april 14'50 do 14'52; koruza za maj 15'22 do 15'24.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje pčilo, mirneje. — Prodaja neznatna ob odpretu za 5 stotink znižanja, pozneje komaj vzdržano. — Druga žita trdno, vzdržano. — Vreme: dež.

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

so ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se pripravja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvrine zavoje s imenom »KATHREINER«.

Meteorološki poročilo.
Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Da	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebes	Podvina v viš. urah v m.
3	9. zveč.	729'7	+2'1	sl. zah.	dež	12'5
4	7. zjutr.	728'2	+2'2	sr. zah.	"	
	2. pop.	731'2	+2'8	sl. jvzh.	obl.	

Srednja včerajšnja temp. +2'4°, norm. +1'6°.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja, ki se nam je tako mnogostransko izkazovalo med boleznijo in o priliki smrti našega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Frančiška Tausers

ces. kr. pomožnega uradnika v pok. in imejitelja srebrnega zaslužnega križca s krono,

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za darovane vence izrekamo s tem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, 2. marca 1905.

Žalujoci ostali.

432

Dr. Janez Klasinc, odvetnik v Gradcu, naznanja v svojem, svojih bratov Franc in Lovrenc Klasinc, posestnika pri sv. Marjeti na Dravskem polju, in drugih sorodnikov imenu prežalostno vest o smrti iskreno ljubljene matere, gospe

Marjete Klasinc

ki je dne 2. marca t. l. po dolgem težkem trpljenju, previdena s sv. zakramenti v 86. letu blaženo v Gospodu zaspala in se dne 4. marca t. l. na pokopališču pri sv. Janžu pokopala.

Sv. zadušne maše služile so se dne 4. marca t. l. v cerkvi sv. Janža na Dravskem polju.

V Gradcu, dne 4. marca 1905.

Posebna obvestila se niso izdala.

Seydlin

Najbolje za zobe.

372 7-5

5

Novo ustanovljena
konfekcijska trgovina za
☐☐☐ gospode ☐☐☐
po čudovito nizkih cenah, elegantno, moderno in trpežno, po meri in točno izvršene
☐ obleke za gospode ☐
priporoča **Jos. Rojina.**

Zahvala.

Ob prebriski izgubi svoje iskreno ljubljene, nenadomestne, najboljšje sestrice, ki je svojo dolgo zelo mučno bolezen z občudovanja vredno potrpežljivostjo, osrčevana v ljubezni do Jezusa in Marije, s pogostim prejetjem sv. zakramentov najpotrpežljivejšje prenašala, se najprisrčneje zahvaljujem za vse brezštevne dokaze ljubeznivega sočutja, za goreče molitve otročičev in staršev njihovih; sploh vsem, ki so se kakorkoli udeležili tako lepega pogreba, posebej častitim duhovnim sobratom, ki so se udeležili spreveda, premil. gospodu prelatu Rozmanu in celi častiti asistenci, blagorodnemu gospodu Fran Doberletu za tako točno in redno izpeljavo celega pogreba; častitim usmiljenim sestram ter celemu zavodu Lichtenthurničinega zavetišča in čast. šolskim sestram Marijanišča, Katoliškemu društvu delavk ter zlasti preč. predstojništvu zavoda Salezijancev, kateri je po svojih mladih gojencih s prelepo ubranim petjem pred hišo žalosti in v cerkvi sv. Krištofa in osobito še z žalostinsko godbo prav nepričakovano celo občinstvo kar očaral ter tako celi sprevod izpremenil v nekako veselo spremstvo nedolžne duše v nebesa in hkrati pokazal prelep napredek salezijanskega zavoda na Rakovniku v Ljubljani.

Iskrena hvala bodi tudi preč. gospodu župniku ter celemu pevskemu zboru pri sv. Heleni za lepo petje ter gniljivo nagrobno pri sv. Agati. Izpolnila se je rajni sestrici želja, da na domačem pokopališču poleg očeta in matere zdaj čaka veselega, častitljivega vstajenja.

Prebriskko izgubo utešuje mi prijeten spomin na tako odkritosrčne dokaze ljubeznivega sočutja, zlasti pa spomin na prelepo smrt svoje v voljo božjo tako vdane sestrice, umirajoče v družbi in molitvi dveh častitlih sester usmiljenk in moje malenkosti ter izročujoče se Jezusu in Mariji, kjer jo upam trdno kdaj najti tudi jaz.

Najspoštlivejša, najiskrenejša hvala torej vsem; rajni sestrici pa Gospod dodeli presladki večni mir in pokoj, večna luč nebeška naj jej sveti!

Ljubljana, 1. marca 1905.

Jan. Smrekar.

389

Žagarji, mlinarji in drugi!

Da je voda najcenejša gonilna moč, je splošno znano; če pa je primanjkuje, kot se je tekom pret. leta večkrat zgodilo v vašo največjo škodo, je treba rabiti

motorje

ki porabijo jako malo kurjave, so zelo zanesljivi in lahko ravna z njimi vsak navaden delavec. Tudi tam, kjer ni prav nič vode, se lahko napravijo žage. mlini in kake druge obrti samo na motorje ob zelo majnih stroških. — Najboljše motorje na bencin ali na par in vsa zadevna pojasnila dobite v skladišču strojev

FRANA ZEMANA v Ljubljani
na Poljanski cesti št. 24.

Tukaj se dobite tudi dva močna šivalna stroja za šivilje ali krojače po nizki ceni.

413 3-1

Novo šolsko poslopje.

Krajni šolski svet v Harijah pri Trnovem (Notr.)
naznanja tem potom, da se bo oddala

dné 12. marca 1905

po popoldanski službi božji na licu mesta v Harijah

zgraditev nove šole

ustmenim potom ponudnikom. Stroški so proračunjeni na 17.197 K 92 h. Kavcijo v znesku 600 K je istega dne položiti v roke predsednika krajnega šolskega sveta v gotovem denarju, hranilničnih knjižicah ali državnih obligacijah po kupni vrednosti. Stroškovnik in načrt je na ogled pri podpisnem krajnem šolskem svetu.

398 1-1

Krajni šolski svet v Harijah, dne 26. februarja 1905.

Šola v Sostrem se bode zidala.

Dela so cenjena na K 17.380—
katera se bodo oddala posameznim obrtnikom

Načrti, proračun in pogoji ležijo v pregled pri predsedniku stavbenega odbora **Franc Lipah-u** v Dobrunji št. 37 od 5. do 20. t. m.

Zapečateni oferti naj se pošljejo predsedniku do 20. t. m. z 10% varščino.

415 1

Stav. odbor za zgradbo nove šole v Sostrem
Franc Lipah, predsednik

Originalni SINGER

Pazite na tvorniško znamko.

šivalni stroji.
SINGER Co. delniška družba za šivalne stroje.
v Ljubljani sv. Petra cesta št. 6.

399 20-1

Najboljša, najlepša in najcenejša
ura sedanjosti

Prave Roskopf-double-zlate Savonnet
remontoir s sidro

so najnovejše Roskopf-ure. Te ure imajo izbirno in z jamčeno precizno kolesje s sidro, so dvojno pokrite s 3 zelo močnimi plašči iz double-zlata z avtomatičnim pokrovom. Double zlato je zlato podobna kovina, ki nikdar ne izgubi podobnosti. Te ure splošno občudujejo radi krasne izvršitve senerazlikujejo od pravih zlatih ur.

Cena 5 gld.
K temu primerna dvojna verižica za gospode iz double-zlata gld. 1'50. Vsaki uri je priloženo tri-

letno pismeno jamstvo. — Pošilja proti povzetju **Josip Splering**, Dunaj I., Postgasse 2 51. 406 10-1

E. Zbitek-ov v Novi Štiti pri Olomueu

zavod za izdelovanje steklenomozaičnih božjih grobov, lurskih duplin in altarjev za procesije ob sv. Rešnjem Telesu.

Odlikovan od Nj. svetosti papeža Leona XIII.; priznanja kat. teolog. akademije v Peterburgu, nemškega misijona v Carigradu itd.

Ilustr. ceniki zastoj Vse pošiljave z jamčene.

409 2-1

Krojaški pomočnik

se takoj sprejme za večje delo pri **Antonu Čebulj.**

krojaškemu mojstru na Jesenicah, Gorenj.

414 1-1

V Spodnji Šiški št. 30 je naprodaj nekaj prav dobre

mrve.

417 1-1

Zgodnji krompir,

beli amerikanec in rožnik, tudi kislo zelje, repo in čebulo, kupuje po najvišji ceni

Jožef Leuz 419 3-1

v Ljubljani pri novem Fran Jožefovem mostu.

Kuharica

dobi službo v župnišču z malo ekonomijo na deželi. Plača po dogovoru. — Naslov pové upravništvo „Slovenca“.

418 3-1

Urarskega pomočnika in učenca

takoj sprejme **Fr. P. Zajec**, urar v Ljubljani.

331 5

Razstava perila

prekрасne in okusne izvršitve, ki vzbuja splošno občudovanje je za kratek čas razstavljena na ogled v razložnih oknih in v trgovini

Antona Šarc
v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 8.

421 1-1

Čopice za slikarje, pleskarje, zidarje in za domačo porabo ima v veliki izbiri v zalogi trdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice. 524 16 11-9
Vnanja naročila proti povzetju.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Književna poročila.

Novosti:

Apologetische Tagesfragen. 1. Heft: Mausbach, Kernfragen christlicher Welt- und Lebensanschauung K 1.44. — **Zora.** Glasilo katoliško-narodnega dijaštva XI. letnik, št. 4 K —20. — **Benzigers naturwissenschaftliche Bibliothek:** Schöpfung und Entwicklung I. Gauder, O S B, die Erde. Ihre Entstehung und ihr Untergang. Vezano K 1.80, II. Gauder, Der erste Organismus. Vezano K 1.80, III. Gauder, Die Abstammungslehre. Vezano K 1.80. — **Catalogus cleri** tum saecularis tum regularis dioecesis labacensis incunte anno MCMV K 2.—. — **Hartleben's kleines statistisches Taschenbuch** über alle Länder der Erde. Zwölfter Jahrgang 1905 bearbeitet von Professor Dr. Umlauf. Vezano K 1.60. — **P. Eymard, Monat Mariä** Unserer Lieben Frau vom Allerheiligsten Sakramente. Vezano K 1.20. — **Meschler, Das katholische Kirchenjahr.** Betrachtungen über das Leben unseres Herrn Jesus Christus des Sohnes Gottes. 2 zvezka K 7.20, vezano K 11.40.

V cerkvenem glasbeniku posebno priporočena glasbena dela.

Dachs, Op. 13, 50 kurze und leichte Kadenz und Praeludien in den gebräuchlichsten Dur- und Molltonarten für Orgel oder Harmonium K 2.88. — **Goller, Op. 34 Missa brevis in honorem S. Aloisii Gonzagae** ad quatuor voces inaequales comit. Organo. Partitura K 1.92, vsak glas 30 vinarjev.

Postni govori.

Hunolt, S. J., Fastepredigten II. Cyklus: Von der Erziehung der Kinder (1880) K —90. — III. IV. und V. Cyklus: Beweggründe zur Busse. Das Sakrament der Busse. — Mittel zu einem bussfertigen Leben. K 2.52. — VI. VII. und VIII. Cyklus: Pflichten der Kinder, Herrschaften und Dienstboten. — Pflichten der Eheleute. — Der Tod Jesu. K 2.16. — **Fuhr, Der verlorene Sohn,** ein Bild des Sünders und ein Vorbild des Büßers. Sieben Fastenpredigten K 1.08. — **Nagelschmitt, Der Todesgang Jesu nach Golgatha.** Sieben Fastenpredigten. K 1.20. — **Rütjes, Die letzten Dinge des Menschen.** Fastenpredigten K 1.20. — **Kolberg, Jesus, dir leb' ich.** Sechzehn Predigten über das Leben in Christo. K 1.44. — **Bierbaum, Sehs Predigten über die blutigen Geheimnisse des Leidens Christi.** K 1.20. — **Diessel, Der Tod der Sünde Sold.** Fastenpredigten K 1.44. — **Diessel, Charfreitag** mit seiner tiefbedeutsamen Liturgie. Fastenpredigten K 1.68. — **Diessel, Die Erde die Heimat des Kreuzes.** Sieben Fastenpredigten und eine Charfreitagspredigt K 1.20. — **Peppert-Daxenbichler S. J., Fünf Zyklen Fastenvorträge.** K 3.—. — **Weindl, Kurze Fastenpredigten** über die Andachten des katholischen Christen in der heiligen Fastenzeit K 1.44. **Izvrstno tvarino za postne govore ob-sega tudi najnovejšo Diessel-ovo delo „Auf Kalvarias Höhen.“** Ein Wegweiser in den Tagen der geistigen Einsamkeit. K 5.40.

Priporočamo naslednje skladbe dveh domačih virtuozov: **Slava Jezusu.** Pesmi na čast božjemu Izveličarju za mešan zbor, deloma z orgljami. Izdal **P. Hugolin Sattner** O. ff. M. Partitura in štirje glasovi K 8.12, vsak nadaljni glas 50 vin.

Slava Bogu. Cerkvene pesmi II. zvezek: 23 Marijinih za mešan zbor, zložila in izdala **P. Angelik Hribar** in **P. Hugolin Sattner**. O. ff. M. Cena s poštnino vred K 2.10, vsak glas 35 vin.

Slava Brezmadežni o petdesetletnici 1854—1904. Napevi za Marijine družbe. Zložil in priredil **P. Angelik Hribar** O. M. M. Cena vezani knjižici s poštnino vred K 1.30.

Prodajo in razpošiljanje navedenih glasb je prevzela

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Gorki

se imenuje najnovejši ruski jopič za . . . gld. 12— v obliki nar. jopiča (spenzer) za . . . 6— Gehrick - dežni plašči črne ali poljubne barve „ 7— Največja izbira zadnjih novosti za spomladno dobo.

Senzacija!

Izvirno angleško blago iz posebno lepega desina z opart. prav elegantnim krojem za obleke in površnike. Najnovejša mode angleško blago za piké, svileni in baržunasti telovniki brez konkurence. Naročila po meri za gospode in gospe se izvršujejo iz najfinjšega francoskega in angleškega blaga po čudovito nizkih cenah.

Bernatovič, Ljubljana.
Angleško skladišče oblek.

Po čudovito nizkih cenah se prodaja pri I. Keber Ljubljana, Stari trg 9

1883 52—14

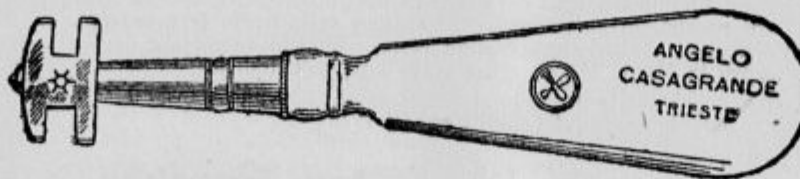
»Pri dobrem pastirju«

vse vrste manufakturno, sukneno, platneno in perilno blago, jagrovo perilo, kravate, modrci itd. itd. — Potrebščine za krojače in šivilje.

Pri odkupu čez 10 kron dovolim še 5% (procent) popusta ali skonta.

Založnik o. kr. drž. uradnikov.

Diamanti za rezanje stekla

po K 1.80, 2.40, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 8.—, 10.—, 15.— 20.— 30.—.
ANGELO CASAGRANDE v Trstu, Portici di Chiozza 1. Telef. 994.

Nad 10.000 komadov
v zalogi.
Vsak komad je zajamčen.
Razpošiljatev tudi posameznih komadov po povzetju.
Originalne tovarniške cene.
221 52—4

Gospoda moja, ali pijete Cvekov brinovec iz Kamnika?

313 10—8

Delavnica za vsa cerkvena dela

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih kipov, altarjev, križevih potov, božjih grobov, božičnih jaslic, posrebnih svečnikov i. t. d. Velika zaloga dovršenih kipov, križev in slik.

294 24—2

Zahtevane fotografije in načrti s povratno pošto.

Stotine spričeval in pohvalnih pisem na razpolago. Delavnico z cenj. naročilom podpirati prosi vdani

Konrad Skaza, St. Ulrich-Gröden (Tirol).

Vedno najnovejši gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

1059 100—75

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,

nasproti kavarni „Europa“, v hiši gospoda Hribarja.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

Mesečna soba

z opravo ali brez nje se odda za mesec maj na Sv. Petra cesti št. 101.

392 3—2

31 26—6

Kupi se že rabljena

oprava za špecerijsko trgovino.

Ponudbe pod „Trgovina“ poštno ležeče Ljubljana. 380 3—3

Lepo

posestvo

v Zgornjih Gameljnih št. 11

proda se iz proste roke.

Posestvo obstoji iz hiše, dveh gospodarskih poslopij, obokanega hleva in poda, dalje treh lepih zaraščenih smrekovih gozdov itd.

Posestvo je pripravno za vsakega obrtnika ali tudi letovičarja, ker je blizu železniške postaje Tavčarjev dvor ali Črnuče. Proda se skupno ali tudi na drobno.

Pojasnila daje Gregor Jeras po domače Šraj Spodnji Gameljni št. 23. 375 3—2

Kočija

še prav malo rabljena, je naprodaj po nizki ceni v Trbojah hišna št. 70 pri Smledniku. 390 3—3

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj 381 4—4

Franc Vidmar, krojač v Železnikih. Delo je trajno.

Solicitatorja

Išče odvetniška pisarna dr. V. Schweitzer-ja v Ljubljani.

Nastop 15. marca ali 1. aprila 1905. Plača po dogovoru. Stenografi imajo prednost. 395 3—3

Služba cerkvenika in organista

se nastopi lahko takoj ali saj prve dni aprila. Dohodkov 600 K, prosto stanovanje in vrt. Kje, pove upravništvo „Slovenca“. 403 3—2

Lepo posestvo z gostilno

se proda z zemljiščem ali pa samo hiša, v kateri je stara, dobro obiskovana gostilna, pripravna tudi za napravo prodajalne. Plačilni pogoji zelo ugodni. Več nove lastnik Anton Vidmar, Ambrus, pošta Zagradec, postaja Zatičina. 273 5—3

MAGGI-JEVA ZABELA

je edino in staroznano sredstvo, da se pripravi slabim juham, omakam, ragu, sočivju itd. v hitu nepričakovano mešan in prijeten okus. — **Zelo izdatno, zato najse ne odda preveč!**

Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga in delikates pa dišav.

Steklenica od 50 v višje.

Izvirne steklenice se napolnjujejo prav cenó.

909

Franc Jožefov grenki vrelec

„pravi reprezentant kislih vodâ“.

1049 15-13

V. medic. oddelek splošne bolnišnice na Dunaju.

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol
blažujoče mazilo; cena 80 v., K 1'40
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v škat-
ljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
iz Richterjeve lekarne, potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA

k „zlatemu levu“ v Pragi
Elizabetgasse št. 5 nova.

Dnevno razpošiljanje.

6 mesecev na poizkušnjo!

3 mesece kredit! Popolno zastoj!

in enake širokoustne reklame moja svetovnoznana
tvrđka ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
pošiljam že leta 407 10-1

v popolno zadovoljnost

svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ame-
rikansko, antimagnetičsko, sistem

Samo

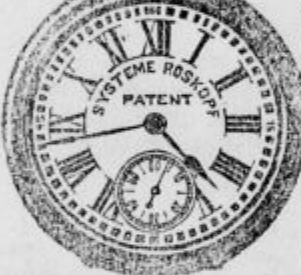
fl. 2-25

z

veritico

in fu-

teralom

nepokvarjenem stanu. — Pošilja proti povzetju ali
e se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur **Hanns Konrad**
v Mostu (Brüx) št. 1099, (Češko.)

c. kr. sod. zapriseženi cenilec.

Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in sre-
brnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznanimi
pismi iz vseh delov sveta.

Bogato ilustr. ceniki z nad 600 slikami se na za-
htevo pošljejo gratis in franko.

Gospodične

katere se žele izobraziti v šivanju
in krojnem risanju sprejema

Franja Jesih, Ljubljana

Stari trg št. 28.

119

20-12

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo
vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri **želodčnih boleznih**, ubla-
žujejo **katar**, urejujejo **izmeček**, odpravijo **naduho**, **bolečine** in **krče**, pospešu-
jejo in zboljšujejo **prebavo**, čistijo **kri** in **čreva**. **Preženó velike** in **male gliste**
ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti **hripavosti** in **prehlajenju**.
Lečijo vse bolezni na **jetrih** in **slezeh** ter koliko in **ščipanje** v **želodcu**. Odpravijo
vsako **mrzlico** in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti
bolezni na **maternici** in **madroni** ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski
in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se se naročujejo
točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
— Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4— K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducate (24 st. klenic) 8— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17— K.
3 ducate (36 steklenic) 11— K.

Imam na tisoče priznanih pism, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo
imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma
ozdravili. Ivan Barentinčić, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik;
Ilija Mamić, opankar; Zofja Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

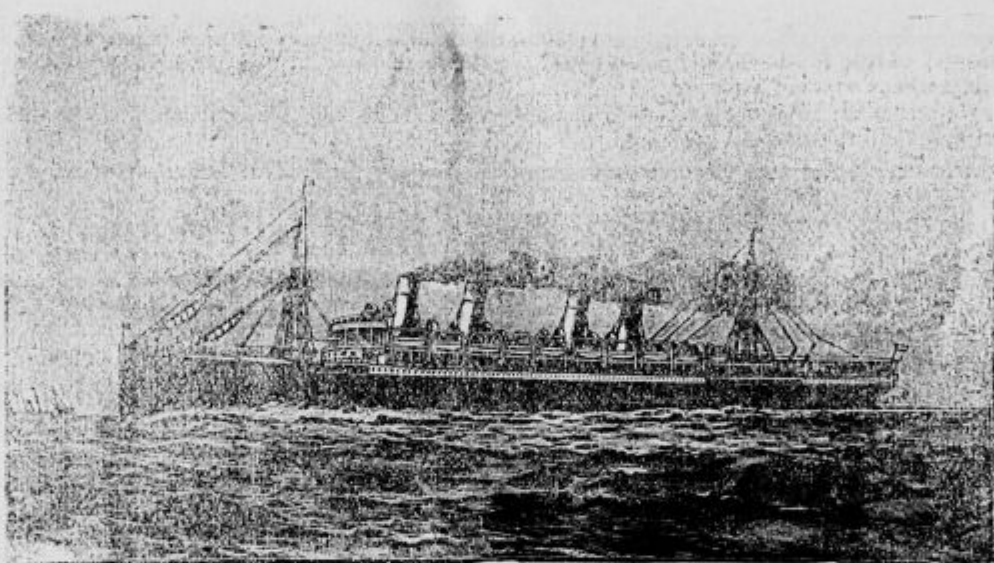
Ustanovljena l. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 191 20-5

Zdravje je največje bogastvo!

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“,
(največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen **pri meni ne povišajo cene**
amerik. železnic.

Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35

1361 30

nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Leopold Tratnik

pasar v Ljubljani

priporoča prečastiti duhovščini
in cerkvenim predstojnikom, svojo
veliko zalogo **cerkvenih**
posod in **orodja**.

Slavnemu občinstvu pa elek-
trična **svetila** in druge ko-
vinske izdelke n. pr.: **križe**,
sv. razpela v raznih veli-
kostih, **podobe i. t. d.**

● Priporoča se za obila ●

naročila!

189 20-6

Cena vžigalic: 401 1

1 orig. zaboje s 500 zavitki (normal) K 48—
franko Ljubljana, 2% popusta.

1 orig. zaboje s 500 zav. (Flaming) K 52—
franko Ljubljana, 2% popusta.

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =
se opozarja na tvrđko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 4.

250 52-4

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Zahtevajte pri nakupu

671 60-52

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod

Važno! Za Važno! gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in po-
trebščine, kirurški aparati vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, voski in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
1244 vod iz soli za kopel. 52-33

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce posebno priporočljivo:
grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se
izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Brezplačno in poštnine prosto

pošilja vsakemu na
zahtevanje svoj ilu-
strovani cenik prva
in največja izvozna
trgovina z urami, bi-
seri, zlatino, srebr-
nino, optičnimi stvar-
mi, godbenimi avto-
mati itd. 9-2 52-43
Dietingerjev nasl.
Teodor Fehrenbach
v Mariboru (Štaj.),
Gospodarska ulica 26,
v lastni hiši.

Nikl. rem. ura od 180 gld., srebrna rem.-ura
od 4 gld., zlata rem. ura od 10 gld. dalje.
Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča po-
pravila natančno, vestno in jako ceno.

Optični zavod

Maročila in popravila
se izvršujejo ceno in
točno. 1281 52-32
Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.

amerikanski motor na bencin
— za kmetijo in obrt —
od dve do pet konjskih moči.

Najboljši in najcenejši
Jednostaven, zanesljiv, trpečen
in popolnoma samodelujoč.
Cena od K 1350 do K 3200.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si
vsakdo popravila lahko sam preskrbi.
1254 Dobivajo se najbolje pri 52-33
Karol Kavšek nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji
kakor: mlatilnice, slamorez-
nice, vrtila, čistilnice, mlinci
za sadje in grozdje, preše itd.
Traverze, cement, storja,
okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52-39

Trpežnejša in lažjša streha, kakor iz
vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

Izdelovatelj cementnih, Glince pri Ljubljani.

Nikakih sivih las in brade več!

Mladenško mehko in naravno barvo las
se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina

(zak. zajamčeno) 1098 52-37

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo iz-
bornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne iz-
gubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede
do trajne porabe. Edino pristen pri Fr. Vi-
teku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V
Ljubljani naproday v drogeriji A. Korbarja.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti

1009 52-39

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu

zajamčeno pristne čebelno - voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,

voščene zvitke, izborni med-pitanec

koji se dobiva v steklenicah, škatljah in škafih v poljubni veli-
kosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi voski
in subo satovje, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se topla priporoča in zagotavlja točno in
pošteno postrežbo.

LJUBLJANA,

Prešernove (Sionove) ulice št. 7. Perlesova hiša

1600 64-24

Valentin Golob

(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priporoča:

železo, ploščevino, nosilke in

šine, cement, storje, strešni

papir, vozne plohte, gumnat

cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe,

štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in polje-

delstvo, poljedelske stroje, ku-

hinjske oprave, kositarjeve

posode domačega trpežnega

izdelka.

Velika (zaloga) izbira

pristno pozlačenih na-

grobnih križev.

Postrežba točna!

Cene zmerni!

Zeložni xveze avstrijskih

e. kr. državnih uradnikov

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

HERBAPNY-jev

podfosfornokislil

apneni-železni sirup.

Ta pred 35 leti vpeljani, od mnogo

zdravnikov odobreni in priporočeni

pralni sirup

je slez odstranjuječe in kašelj pomirjačo
sredstvo. Ker ima v sebi grenke tvarine vpliva
na dober tek in prebavljane in pospešuje
reditev. To za tvorjenje krvi tako važno
železo je v tem sirupu v lahko asimilirani
obliki zastopano. Zelo koristno je za sla-
botne otroke, posebno za utrjevanje kosti,
ker ima v sebi fosforovo apno sol.

Cena eni steklenici Herbapnyjevega

apnenega železnega sirupa K 250, po pošti

40 h več za zavijanje. 2007 D 14-6

Svarilo! Vas pred

enakim ali podobnim

imenom razširjenem,

kar se tiče sestavlja

in učinka našega ori-

ginalnega preparata,

čisto različne pona-

redbe našega že 35 let

obstoječega fosfornokislega apneni-železnega

sirupa, prosimo tedaj, vedno odločno zahte-

vati „Herbapnyjev apneni-železni sirup“ in

na to paziti, da se bode zraven stoječa, ob-

lastveno vknjižena varstvena znamka na ste-

klenici nahajala.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatelj:

Dr. A. Hellmanns Apotheke „zur

Barmherzigkeit“

Wien, VII. Kaiserstrasse 73-75.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih:

v Ljubljani: M. Mardetschläger, I. Mayr,

G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy; Beljak: L. Ass-

mann, Jobst & Schneider; Brež: G. Elsässer

dedič; Celje: M. Rauscher, O. Schwarzl &

Co; Celovec: P. Birnbacher vdova P. Hau-

ser & I. Pichler, V. Hausers R. pl. Hillinger,

I. Kometter; Črnomelj: P. Haika; Reka:

A. Mizan, F. Prodam, G. Prodam, A. Schindler;

Sovodenj: F. Kordon; Št. Vid: A. Schiebl;

Trbiž: I. Siegl; Trst: A. Filippi, E. pl. Leiter-

burg, P. Prendin dedič, M. Ravasini, Dr. J. Se-

ravallo, A. Sutina, C. Zanetti; Velikovec:

L. Jobst; Volšperk: L. Huth. 1968 18-11

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

Vence. 52-13 6961

Trakove.

Benedikt, Ljubljana.

Največja izbira

najaoljših in najcenejših

dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.

Pisalni stroji.

Večletno jamstvo.

Lastna delavnica

za poprave.

60 52-7

Ivan Jax in sin

trgovina s šivalnimi stroji in vozni

kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

155 52-6

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir: Telefon 154. Delavnica:
Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v me. tu in na deželi kot priznana reelno in fino po najnižjih cenah.

1966 52-16

Mate Bukovčan

brivec

☐☐ Hopitarjeve ulice 1 ☐☐
nasproti „Katol. tiskarne“

priporoča slavnemu občinstvu svojo

ново urejeno brivnico

3 najboljšo postrežbo, ustrežajočo
vsem higieničnim zahtevam, v naj-
obilnejši obliki.

383 3-2

208b 12-11

12. januarja 1905.

Gospodu
lekarju Piccoli
Ljubljana.

Prosim, pošljite mi 12 škatlic
Vaših izbornih salmijakovih pastil.

Velespoštovanjem

Julija Milischka,
Dunaj XIV./I., Goldschlagstr. 1.

Novosti

1647 23

modnega
svilenega blaga

in

= nakitja =
največja izbira

pri

Alojziju Persché

Pred Škofijo št. 21. Ljubljana.

A. Primožič, Ljubljana, Mestni trg 25

V soboto 4. marca pričeni

400 104-2

pride na prostovoljno prodajo

najnovije blago za damske pomladne obleke, svileno blago za bluže, paletu- in dežne plašče, ca. 200. kom narejenih svilenih bluz od gld. 3-50 višje; fini francoski batisti in perilni zefiri od 16 kr. dalje. Posteljne preproge in garniture, peluche preproge od gld. 1-65 višje; perilo za gospode in dame radi

popolne opustitve trgovine.

Ker se blago naglo razprodaja, ne razpošiljamo nikakih vzorcev, nasprotno si pa vsako blago lahko ogleda.

Pozor!

☐☐ Prva ljubljanska mlekarna. ☐☐

Slavnemu občinstvu si usojam vljudo naznaniti, da sem danes dne 1. marca v Ljubljani na Turjaškem trgu št. 1 (Katoliški dom) otvoril prodajalno mle-karske zadrage na Brezovici.

Ker sem si nabavil za moderno mlekarstvo vse potrebne stroje, ker se bode od strani mle-karske zadrage na Brezovici strogo pazilo na vsestransko pravilno ravnanje z mlekom od strani zadrage, in ker imam v službi v mlekarstvu dobro izurjenega mlekarja (Švicarja), zamorem slavno občinstvo zagotoviti, da se bode v moji mle-karni dobilo vsaki dan in ob vsakem času

1. sveže, snažno nepopačeno in zdravo mleko, za katero jamčim, da bode imelo vedno najmanj 3-5% tolšče,

2. sveže in fino sladko in kislo smetano.

3. fino okusno surovo maslo (čajno maslo), maslo za kuhati in kuhano maslo,

4. posneto in pinjeno mleko, katero je, dasiravno na 1% - 0-5% posneto, vendar za uživanje še vedno dobro, zdravo in redilno,

376 3-2

5. ementalški sir, domači sir, in izdelke raznih vrst mehkih sirčkov in skuto.

Cene mleka in drugih mlečnih izdelkov ostanejo kakor do sedaj.

Stalnim odjemalcem se bode donasalo na dom.

Ker bode moje resno prizadevanje cenjene odjemalce postreči pred vsem s svežim, snažnim, zdravim in nepopačenim mlekom, s fino okusno, vedno svežo smetano in z raznimi drugimi mlečnimi izdelki najboljše vrste, prosim slavno občinstvo, da bi moje zapričeto, za mesto iz zdravstvenih ozirov zelo potrebno podjetje blagohotno podpirali — za kar se najtopleje priporočam.

Velespoštovanjem udani

Dragotin Seliškar.

Kamnosek

IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbin-ska dela.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.

Izdeluje načrte in proračune.

1007 52-38

Vsak dan sveže

pustne krofe

Slaščičarna

Jak. Zalaznik

Stari trg 21. Mestni trg 6.

Sv. Petra cesta 27.

33 20

Higieniško razpraševanje
stanovanj, tovarniških lokalitet i. t. d.

Vacuum Cleaner

Telefon

Peter Matelič

3fev. 155.

☐☐

zavod za snaženje stanovanj

☐☐

Škofje ulice št. 1

420 1

Preproge

pohištvo,

se sprejema

za snaženje in shranjevanje.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. v Medjatovi hiši v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pri-delkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:

a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po nepri-siljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;

b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

28 26-19

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Slovenci! pristopajte k domači zavarovalnici!